Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Etlar, Carit.; Carit Etlar
Titel | Title:	Gode Venner.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Aarhus : Jydsk Forlags-Forretning, 1894
Fysiske størrelse | Physical extent:	186 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

57.- 101- 8°

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130021031853

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

GODE VENNER

CARIT ETLAR

GODE VENNER

JENS, SOM LEER — ABRAHAM, ISAK OG JAKOB
MESTERS RING — GODE VENNER

AARHUS
JYDSK FORLAGS-FORRETNING
1894

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

AARHUS STIFTSBOGTRYKKERI

Jens, som leer.

Jens hed han og ikke andet. Klokkeren kom løbende ned til Præsten en Pintsemorgen, da han skulde ringe til Kirke, og fortalte, at der laa et lille Barn udenfor Kordøren, indsvøbt i en Vadmels Kudskefrakke. Han havde været saa besindig, at lade Barnet blive liggende paa Stedet, medens han løb ned til Præstegaarden og meldte Sagen.

„Man vil dog nødig komme i Fortræd med saadan Noget," bemærkede han, „og det er bedst Deres Velærværdighed selv seer, hvordan det hænger sammen."

Præsten gik da med op til Kirken, der fandt de Pakken, stillet overende til det ene Hjørne af Døren, klam og vaad af Natteduggen, og under Bevogtning af Graverens Hund, der havde lagt sig ned foran Døren. Da de sloge Klædet tilside, stirrede to store, brune Øine

dem imøde og et lille Barns Smil hilste dem. Indenfor Kappen kom et Stykke fint Linned tilsyne, til dette var der hæftet et Stykke sammenkrøllet Papir, hvorpaa der stod skrevet: „han er inte døbt“. — Var det Synd eller Nød, som havde lagt den lille Skabning der? Ingen vidste det, der var heller aldrig Nogen som senere fik det at vide.

Præsten lod Barnet bringe hjem til sin Gaard og gav det i Husholderskens Varetægt, medens han forrettede Gudstjenesten. Derefter blev det igjen bragt op til Kirken for at døbes.

Rygtet om hvad der var hændet havde imidlertid udbredt sig i Landsbyen, Menigheden var endnu tilstede, og Præsten vendte sig til de Nærmeststaaende med Spørgsmaal, om Nogen af dem vilde være Fadder for Drengen.

„Det vil jeg,“ sagde Byens Hyrde, da de Andre tav. „Jeg er selv kommen af Ingenting og kjender hverken til Fader eller Moder; men saa skal vor Præst ogsaa give ham mit Navn og lade ham hedde Jens.“

Det blev han kaldt, og efter Daaben

traadte Fattigforstanderne sammen for at holde Licitation over, hvem der fra nu af skulde tage Jens i Pleie. Efter megen Tale blev han overladt til en gammel Invalid for den billige Sum af tre lybske Skilling om Ugen, og da Sagen var afgjort, slog Invaliden sit Tørklæde over Brystet og ind under Armene paa lille Jens, og bar ham hjem til sit Huus, som man bærer en Høne.

Hos ham blev Jens fra nu af forsørget og tilbragte fem Aar i Huset.

„Naar Du vil voxe rigtig til," sagde Invaliden, „og skikke Dig vel, skal Du blive Tambour og faae Kongens Klæder at bære. Det er det Bedste, et Menneske kan drive det til i denne Verden. En Tambour gaaer foran alle de Andre og gjør Musik for dem, Tambouren staaer ogsaa omtalt i Formaningsbøger, jeg har læst i en, at den, som ikke vil følge Fader og Moder, hvilket Du nu ikke kan, dit sølle Bæst, formedelst Du Ingen har, den skal følge Trommeskindet. Hvem veed, hvor god Lykken kan blive Dig alligevel. Jeg siger det ikke for vist, men maaske kan Du drive det saavidt, at Du engang kommer til at prygle paa

den store Tromme, den med Farve og et Billede paa. Naada, Dreng! hvad siger Du?“

Under dette Haab tilbragte Barnet som sagt fem Aar, saa døde Invaliden, og Jens blev atter ført udenfor Kirkedøren og raabt op til en ny Licitation. Dennegang var der flere, som bød paa ham, han saae sund og stærk ud og tegnede til at kunne gjøre Nytte. Han faldt endelig i Hænderne paa en Møllebygger, der boede nede ved Aaen. Da Forhandlingerne vare endte, blev Jens stillet udenfor Kroen, medens Manden gik ind og drak med sine Bekjendte, først henimod Aften drog han hjem og Jens fik ikke noget at spise den Dag.

„De betale kun saa lidt for Dig,“ sagde Møllebyggeren, „derfor maa Du arbeide destomere; er Du flink, skal Du faae Mad, er Du doven faaer Du Bask, og arter Du Dig vel, kan Du bringe det vidt i Verden. Det skal jeg sørge for. — Guds Død og Pine, lille Dreng! en Møllebygger er lige saa god som en Tømmermand og han staaer omtalt i Bibelen, vor Herre Jesus Christus var en Tømmermands

Søn, det Du vel har hørt af ham, som lærte Dig Religion."

„Jeg har ingen Religion lært," sagde Jens.

Møllebyggeren standsede, stødte sin Stok i Jorden og slog opbragt ud med Armene. „Sikken et Asen din første Fader maa have været; syv Aar gammel og ingen Religion i Livet! — tag Benene med Dig og kom herhen, saa skal jeg lære Dig Religion, mens vi gaa hjem. — Du veed da, hvem Gud er? Tænk nu vel og svar fornuftigt."

„Nei, jeg veed ikke," sagde Jens.

„Sikken en Skurk til Invalid! bare jeg havde ham her, Du kan tro, jeg skulde prikke til ham. — Gud, Du, er ham, som sidder paa det første Blad i ABC'en, med en Dunk i den ene Haand og en Pind i den anden. Jesus er ham, som hænger inde i Kirken, med ingen Klæder paa og klinket fast til det Kors over Koret, ham kjender Du nok, han er ogsaa Gud, og Guds Søn tillige, og ovenikjøbet ligesaa gammel som Faderen, men han har endnu en Forælder, som var denne hersens Tømmermand Josef, jeg nylig talte om. Jesus

er forresten den Bedste af de To, det har jeg altid fornummet. Naar det kniber for En med et Stykke Arbeide, eller med det daglige Brød, og man bare vender sig til ham og klemmer rigtig paa, kan man næsten altid være vis paa at faae det. Hver evige Gang jeg reiser en ny Mølle for Folk, beder jeg ham være saa freundlig at holde paa den for Vind og Veir; det hjælper. Gjør Du ligesaa, det vil fortne paa al din Gjerning. Klem bare paa. Saa er der endnu en tredie Gud, ham kalde de for den hellige Aand, men han holder sig mere gedulgt og har heller ikke saameget at sige. Det kan sku ogsaa være nok med de to andre, naar Du blot holder Dig det efterretteligt, de forlange. Gjør Du ikke det, faaer Du Klaps. Det skal jeg være Dig Mand for. Saa, nu har Du lært nok af Religionen for iaften og nu ere vi hjemme. Kryb op af Stigen der, ind i Halmen og læg Dig til at sove, til jeg kalder paa Dig, naar Sol staaer op imorgen."

Efter den Dag begyndte et Liv for Jens, fuldt af Trængsler og Møie, Arbeidet, som Møllebyggeren forlangte af ham, overgik langt

hans Kræfter, ingen Hvile, ingen Løn, kun Fordringer.

„Jeg faaer kun ringe Betaling for Dig“ gjentog Møllebyggeren ideligt. „Du maa se at tjene dit Ophold ved at arbeide noget mere.“

Jens gik Post for Præsten, trak Blæsebælgen for Smeden, og strøg Steen eller Tørv, naar der ikke var noget at bestille ved Møllebyggeriet, Føden var slet, Klæderne ikke bedre, det regnede med Hug og Slag over den ulykkelige Dreng, naar han sank sammen, eller ikke var istand til at udføre det, der blev forlangt af ham. Han fandt sig i Alt, bøiede sig under Slagene, tav og begyndte igjen, hvem skulde vel beskytte ham, hvem skulde han beklage sig til?

En Aften bandt Møllebyggeren ham fast i en Spand, heisede ham ned i Brønden og lod ham sidde Natten over med Benene i Vandet, til Straf fordi han havde tabt et Stemmejern i Brønden. Da de trak ham op, kom den gamle Hyrde, hans Fadder, forbi Stedet. Han stod lidt og saae paa den næsten bevidstløse Dreng, der laa udstrakt i Solen

ovenfor Brønden, drivende af Vand, blaa af Kulde.

„Reis Dig op," sagde Hyrden, „og følg med mig, nu skal Du ikke være her længer. Jeg er din Fadder, og har større Ret over Dig end de Andre. Spørger Fattigforstanderen om Dig, kan Møllebyggeren sige, at jeg tager Dig hjem til mit og giver Dig Føde og Klæder herefter, uden at det skal koste Sognet Noget."

Møllebyggeren vilde ikke tillade Jens at forlade ham, men Hyrden var stor og stærk. Drengen omklamrede hans Arme med begge sine Hænder, saae paa ham med et ubeskriveligt bønligt Blik. „Aa Herregud! slip mig ikke," hviskede han."

Saa gav Møllebyggeren efter og de vandrede ud af Gaarden.

Historien, jeg her fortæller, er foregaaet oppe paa Grændsen af Halland, i den vilde og bakkede Egn, som ligger mellem Fagerhult og Knærød, hvor Klipper, Bakker og bugtende Vandløb vexle med forhuggede Skove og magre, stenede Lyngmarker, som til Løn for et strengt og vedholdende Arbeide kun yde en ringe og tarvelig Afgrøde. Det er

haardføre og stræbsomme Folk, der bo i de spredt liggende Huse. Trældommen har bøiet dem, Arbeidet gjort dem gamle før Tiden, en mørk og sørgmodig Alvor, Kulde og Barskhed er det fælles Præg i ethvert Aasyn. Det er som om Savn og Modgang og Kampen for det daglige Brød har forstenet alles Hjerter.

I denne Ramme af Lyngrevl og Gyvel og Sand møder Øiet en stor, grøn Slette, saa frodig og rig, at den synes at tilhøre en anden Egn og en mildere Himmel. Gamle og frodige Bøgetræer udgjøre en Deel af Sletten; i det ene Hjørne reiser der sig en stor, grundmuret Bygning med takkede Gavle og røde Tegl, det var Herregaarden, som Landsbyen og de smaa Huse hørte til, og her var Jens fra nu af Hyrde. Han drev med Faarene over de stenede Marker, hvor en enkelt Græsbusk spirede frem mellen Gyvelriis og Marehalm, og hen over de milelange Moser, hvor lave, halvvisne Birketræer vare bedækkede med hvidt og trevlet Mos og dannede et Løvtag over den sumpede Grund. Midt i denne Egn havde den gamle Hyrde, Jens Hammer var hans Navn, bygget sig en Hytte af ophobede

Steen, sammenklinede med Mos og Leer og prydet med en lav, rødmalet Dør. Fra dens Lyngtag ragede en tyk Skorsteenspibe iveiret, sværtet af Røg og Sod. Hytten laa paa en Banke, synlig i lang Afstand, rundtom den var der kun Sand og Steen, blegede af Sneen og Regnen, Gyvel og Enebærbuske, ruskede og bøiede af Nordvestvinden og visne i Toppen. Øde og trykkende Ensomhed overalt, intet Huus, intet Tegn paa Liv eller Virksomhed, saa langt Øiet naaede. Naar Eftermiddagssolen skinnede hen over Egnen, gav den Billedet et eiendommeligt vildt og fantastisk Udtryk, til hvilket de to Hyrder, klædte i Pjalter og ugarvede Faareskind og med langt, uredt Haar, der hos den Unge var krøllet, blødt og blaaligsort, som Ravnens Vinge, fuldstændigt passede. Da Jens kom, byggede de Hytten større, den skulde nu give Plads til To, der blev efterhaanden ogsaa mere pynteligt i dens Indre, og deri var Jens Skyld. I Sommerens Løb anlagde han et lille Stykke Have til Roer og Kaal, og hentede Jorden paa sin Ryg i en Kurv nede fra Sletten. Inden Vinteren kom havde han ogsaa

faaet et lille Vindue af grønt, toppet Glas anbragt i den ene Væg, det var en hidtil ukjendt Luxus. Om Sommeren skare de Træskeer og bandt Lyngkoste, om Vinteren flettede de Vidiekurve eller strikkede Strømper, imidlertid talte Jens Hammer, og hans Pleiesøn sad og lyttede til.

Gamle Jens var en kløgtig og retsindet Mand, som havde opfattet og tænkt meget i det stille og ensomme Liv, der var blevet hans Lod. Adspredelse kan vel skabe Tanken og kaste Frø, men Ensomheden udvikler den og gjør Frøkornet til Blomst, de store Aander besøge os kun i Stilhed og Mørke.

En Aften kom Jens hjem fra Engelholm, hvor han havde været til Marked og kjøbt sig en ny Trøie. Han var aldeles optaget af den fremmede By, de mange Mennesker, den travle Virksomhed og de nye og ubekjendte Gjenstande, hans Øie mødte. Hammer sad og rørte op i Baalet med Ildklemmen, og hørte tavs og smilende paa, hvad Jens fortalte.

„Ja vist! man kan se og lære meget inde i de store Byer, men kun lidt til det Gode, min Dreng. — Der løbe de om, alle de Menne-

sker, og støie og larme og misunde hverandre det Smule Sollys, som skinner paa dem, den Ene gnider sine Synder af paa den Andens Ærme. Giv Agt paa Myren derhenne bag Stenen, han passer sit, gaaer sin Vei, og gjør sin Gjerning, uden at bryde sig om andet. Jeg holder mere af Landet herude, at være Hyrde er vist det Bedste man kan drive det til i denne Verden. De vidste vel, hvad de gjorde, de Gamle, som Bibelen taler om, alle vare de Hyrder og drev om med deres Faar og Kreaturer."

„Jeg var ogsaa oppe i Kirken," vedblev Jens. „Først stod jeg og kiggede ind udefra, men saa tog jeg Mod til mig og spurgte Konen ved Døren, om jeg maatte gaa ind og hun sagde, det kunde tilstedes. Møllebyggeren jeg før var hos, mente, jeg skulde blive derfra, det var ikke noget for en ringe En som mig, at gaa i Kirke, jeg spildte blot Tiden, og Vorherre havde formeget at bestille med at høre og skrive op, hvad de Rige bad om, til at han ogsaa skulde tænke paa mig. Dengang gik jeg dog aldrig forbi en Kirke, uden at jeg stod lidt stille foran den store Dør, og

hviskede sagte, om Gudfader blot vilde være saa god, at fri mig for de mange Prygl. Idag gik jeg mandhaftig ind, og Fatter! Fatter! hvad jeg saae! nei saadan en Stads har jeg aldrig oplevet. Det skinnede og flammede af de tændte Voxlys, og Orgelværket spillede, og der stod en Præst for Alteret i en rød Kaabe, som lyste af Guld og Diamanter, og Folk kom og gik og satte sig ned for at bede."

„Ja, hvad bede de om, de Tosser! Troer Du, den almægtige Gud, som har dannet alle de Stjerner, der lyse og flamme deroppe og sagt til dem, Du gaaer den Vei, uden at en eneste af dem render paa hinanden eller drypper ned til os paa Jorden, troer Du, at han har nødig at mindes af Folks Bønner, eller derfor skulde forandre, hvad engang et Menneske er beskikket? Den ene begjærer Solskin til sin Bedrift, den Anden forlanger Regn samme Dag, den Ene trænger til Vind den Anden til Blikstille. Se Dig om, lille Dreng! og hold dine Øine aaben. Hør Myggen summe, se Kiddet springe, Firbenet spille imellem Stenene, hør Frøen kvække i Kæret, og Svalen

kvidre og Lærken juble oppe i den blaa Sky, det er Glæde det er Pris, det er Jubel og Lovsang, de takke Vorherre; Mennesket alene, der dog troer at have faaet de fleste Goder, har ikke Tid til at takke, men kun Tid til at bede om lidt mere endnu, en lille Smule i Tilgift, eller blot noget Andet end det, han fik. — Jeg kan forstaa dem, som søge Gud for at takke ham, men ikke dem, som komme for at bede om mere."

„Jeg vilde saa gjerne, at vi To skulde følges op til Kirken, kan det lade sig gjøre?"

„Ja, hvorfor ikke, især nu, da Du har faaet Dig en ny Trøie."

Næste Søndag gik de to Hyrder op til Landsbyens Kirke, Jens i sin nye Trøie, Hammer havde ogsaa pyntet sig, og bar sin lange Stav i Haanden.

„Deroppe mellem de Andre har vi To Ingenting at bestille," hviskede den gamle Mand, da de kom indenfor Døren, „det er de Riges Plads, de betale den Bænk, de sidde paa, men hernede er der ogsaa godt at være." Han gik et Par Skridt længer tilbage til en af Pillerne under Orgelet, her lagde han først

sin gamle, bredskyggede Hat ned paa Steengulvet, satte sig dernæst ovenpaa den og støttede begge Hænder til Staven, medens han lukkede Øinene og lænede sig tilbage mod Pillen. Jens tog Plads ved hans Side. Han fattede ikke stort af Præstens Tale, den Forestillingskreds, hvori han bevægede sig var lille og indskrænket, men Salmesangen greb ham, Stilheden derinde, de tændte Lys, Fanerne paa Væggen, Billederne over Alteret, det Ny, det Usædvanlige rørte og fængslede Drengen med en sælsom Magt, og bragte hans Øine til at straale.

„Hvad har Du nu takket for?“ spurgte Hammer, da Tjenesten var tilende.

„Først fordi Vorherre var saa god, at lade mig finde Dig,“ svarede Jens, og tørrede sine Øine med Bagen af Haanden.

Hammer gav et bifaldende Nik, men svarede ikke.

„Saa for min daglige Føde, saa for min nye Trøie,“ tilføiede Jens.

„Du glemte den glade Sommertid, og Regnen, som lader det friske Græs spire frem, naar Faarene har ædt det gamle, saa fordi

Du er bleven stor og stærk og har et velskabt Legeme. Det er vel værd at sige Tak for.“

Han tøvede endnu lidt, efterat have reist sig, og stod og rettede paa Skyggen af den gamle Hat, medens Jens gav sig til at takke paany, derefter forlode de Kirken.

„Det var en bedre Religion,“ syntes Jens, end den Møllebyggeren havde lært ham.

Tiden gik, Jens og Hammer vedblev at vogte Faar. Den gamle Hyrde lærte ham at læse og skrive, om Vinteren fik han Lov til at deeltage i Undervisning med Bønderbørnene. Der var ingen Skoler i Sognet, men en omvandrende Læremester gik omkring fra Gaard til Gaard, samlede Børnene om sig, tøvede otte Dage paa et Sted, drog derefter til et andet og holdt Skole der. Efterhaanden som Jens voxede til, blev han et af de smukkeste Mennesker i Landsbyen, der var noget fremmed i hans Træk, noget som indgød Tillid, et talende og fængslende Udtryk i hans store, sørgmodige Øine.

En Sommerdag sad han ude i Heden og bandt Lyngkoste. Solen brændte, Himlen var blank og skyfri, Svalerne fløi langs med Jorden,

Varmen sænkede sig ned over Alt. Faarene laa og gispede mellem Stenene. Gamle Jens Hammer sad og nikkede og sov med sit Arbeide i Haanden. Da lød der Piskeknald i Nærheden, en lille Vogn kom op fra Huulveien, standsede noget borte, medens en ung Pige steg ud af den, klædt i lys Kjole, saa kort, at Kniplingerne paa hendes hvide Underdragt viste sig, idet hun let og behændigt sprang fra Tue til Tue, for ikke at sætte sine smaa Fødder ned i det dybe Sand.

Jens slap Kosten, bøiede sig forover og stirrede paa hende; noget saa Graciøst, saa vidunderligt Smukt og Yndigt havde han aldrig seet, ikke engang i sine Drømme. Det var en Aabenbaring fra en bedre Verden, og hendes Besøg gjaldt ham, det var der ingen Tvivl om, hun kom nærmere, hun smilede og viftede til ham med det hvide Tørklæde, hun holdt i Haanden. Gamle Jens Hammer var vaagnet, han sad ligeoverfor sin Pleiesøn med aaben Mund og støttede Overkroppen paa begge Arme.

„Goddag, Jens Hammer!“ udbrød hun og strakte ham en lille, fin Barnehaand imøde.

„Kjender Du mig ikke? Er det sandt, hvad de sige, at jeg har forandret mig saameget, — til min Fordeel naturligviis! — jeg er jo Klara, oppe fra Herregaarden, det var til mig, Du fangede Fugle og Harekillinger; jeg er nu vendt tilbage fra Institutet, og kjørt herud blot for at hilse paa Dig; hvad synes Du! — Du skal fortælle mig en af dine Historier, — skaf mig Noget at sidde paa. Du har Intet, gaa da hen og bring mig mit Tæppe fra Vognen. — Hvem er Du?“ spurgte hun, som om Jens først i dette Øieblik blev synlig for hende. „Jeg har ikke seet Dig før. — Du er jo smuk, prægtig, en forklædt Prinds, jeg kan bruge Dig oppe hos Papa, naar vi skulle stille Tableauer, jeg er Maria Antoinette, Du skal være Mozart, som sidder og spiller for os i Schönbrunn. — Stryg det der tilbage fra Panden,“ vedblev hun og berørte hans Haar med Spidsen af sin Parasol. „Jeg gad nok seet Dig i Ulahnuniform, Du maa være herlig.“

Saaledes fortsatte hun med en Ordstrøm, der syntes uendelig, medens Hammer bragte hendes Tæppe henne fra Vognen, og bredte

det ud over Lyngen. Hun satte sig ned mellem dem, slog den hvide Parasol op, lod sig betragte og beundre, smilede til den unge Hyrdes stirrende, ufravendte Blik, og strakte sine smaa Fødder saa langt frem paa Tæppet, at et lille Stykke af den hvide Strømpe ovenfor Støvlen kom tilsyne.

„Se saa! nu sidder jeg rart, fortæl nu en Historie, et Eventyr, blot Noget, der kan more mig, som i gamle Dage! hvis Du gjør dine Sager godt, kommer jeg igjen imorgen, hver Dag, saalænge Veiret tillader det. Jeg er min egen Herre, Papa har sagt, at Alle skulle lystre mig, jeg vil aldrig mere tilbage til det afskyelige Institut i Stockholm.“

Gamle Jens Hammer rømmede sig, valgte et bedre Sæde og begyndte at fortælle et Sagn, der knyttede sig til Stedet, hvor de befandt sig:

„Oppe paa den lange Banke, der foran os, kan Frøken Klara se en stor, graa Steen staa alene paa en bar Plet Sand, som om de andre Stene vare bange for at komme den nær, der havde Herskabets forrige Hyrde reist sin Hytte, og hun hed Sippe, en ung Tøs, fuld

af Ondskab og vidt bekjendt for den Fortræd, hun voldte allevegne, hvor hun kunde komme til det. En Dag pryglede hun et Faar tildøde, fordi det gik og haltede og ikke kunde følge hurtigt nok med Flokken. Hun tog det da over Skulderen og skjulte det inde i Hytten, for at faae det begravet om Natten, naar Ingen saae det. Hen paa Eftermiddagen blev det Regn og tog til dermed, jo længer det led ad Aften. Sippe stod i Døren og saae ud, hun skulde hen og kaste Kule til det dræbte Faar. Da kom en gammel Kone gaaende op ad Huulveien, der hvor Frøken Klaras Vogn holder, hun var heel besynderlig klædt og havde trukket Slaget af en stor, rød Kyse op over Hovedet. Hun gik hen til Sippe og spurgte, om hun kunde faae Husly hos hende, mens det Guds Veir varede.

„Hvad giver I for det? spurgte Sippe.

„Hvor jeg kom frem i Sverrig, tog endnu Ingen Betaling for at give den Fremmede Huusly," sagde Konen, „men det kan være det Samme, Du skal faae saameget for din Uleilighed, at Du aldrig mere behøver at gaa et Skridt for at vogte Faar."

„Det er for lidt,“ sagde Sippe.

„Godt! Du skal fra iaften aldrig komme til at savne Spise og Drikke, men alt det Du forlanger og peger paa, skal være dit. Er Du saa fornøiet?“

Sippe gjorde store Øine. „Band paa det,“ sagde hun.

Den gamle kaldte Himmerigs Gud til Vidne paa det, hun havde lovet, saa lod Sippe hende komme ind i Hytten, gjorde Ild paa Fyrstedet og satte en Bænk frem, som den Gamle skulde sidde paa.

„Hvem der nu havde sig en god Drik Mjød eller en Dunk Gammeløl, det sover man saa godt paa,“ sagde den gamle Kone.

„Øl og Mjød kan bekommes, naar jeg blot havde Noget at kjøbe det for,“ sagde Sippe.

Den fremmede Kone stak Haanden ned i sin Kjolelomme, drog en stor Pung frem, og tog nogle Skillinger ud af den. Sippe hørte Sølvpengene klinge, og lagde Mærke til, at Pungen var stor og vægtig; hun hentede en Dunk, kastede et Klæde over Hovedet, og gik ned til Landsbyen for at kjøbe Mjød.

Underveis tænkte hun paa den fremmede Kone og hendes mange Penge.

„De kunde gjøre en fattig Stakkel som mig lykkelig i lang Tid; jeg vilde gaa til Marked og kjøbe mig et Skjørt og et Par nye Sko med Spænder paa for dem, kanske der ogsaa blev Raad til en ny, blaa Hue. — Den gamle drikker dem vist op i Mjød og Gammeløl.“

„Det synger for mit høire Øre,“ sagde den gamle Kone inde i Hytten, „der er En, som vil gjøre mig Fortræd; det maa være hende, den slunkne Hyrdetøs, for hun har onde Øine. Men jeg skal spille hende en Streg.“ — Det varede en god Stund, før Sippe vendte tilbage igjen. Der var langt ned til Landsbyens Gaarde, og Regnen og Stormen tog til med Mørket. Endelig kom hun listende hen til Hytten, satte de to Dunke udenfor, lukkede Døren forsigtig op og saae sig om, før hun gik ind. Ilden var gaaet ud paa Fyrstedet, Lyspinden ogsaa, men henne fra Sengen var der En, der trak Veiret dybt, som naar et Menneske ligger og sover. Sippe vidste nu, hvad hun vilde vide. Hun følte

sig for, gik nærmere til Sengen og jog den lange Brødkniv lige til Skaftet ned i Brystet paa den, hun antog for den gamle Kone. Da hun hørte det sukke og jamre sig, blev hun bange, løb ud og lukkede Døren ilaas, og gav sig til at drikke af Mjøddunken saalænge, til hun mistede Sands og Samling og faldt i Søvn, der hvor hun sad. Det blev høilys Dag, inden hun vaagnede igjen. Da hun slog Øinene op og saae sig om, gav hun et høit Skrig og slog sine Hænder sammen! I Hyttens aabne Dør stod den fremmede Kone, som hun meente at have stukket ihjel, og saae paa hende og lo ad hende.

„Du er rigtignok et sikkert Bud, at skikke efter Øl og Mjød," sagde hun. „Jeg sad og ventede, og saa kommer Du rusende hjem og stikker Brødkniven i Maven paa det døde Faar. Kom og se!" Sippe fulgte hende ind i Hytten, der laa det døde Faar, indhyldet i den Fremmedes Kyse, Kniven sad endnu i det.

„Du vilde mig vist ikke vel," sagde den Gamle, men det faaer at være, og jeg maa holde det Løfte, jeg gav Dig endda. — Jeg

sagde, Du skulde aldrig komme til at sulte eller tørste mere."

„Ja, og faae Alt det, jeg pegede paa," skyndte Sippe sig at føie til.

„Det er rigtigt, Alt det Du fra nu af peger paa." Dermed vinkede hun ad hende og Sippe fulgte med op paa Banken. „Jeg vil pege paa mange Ting," sagde Hyrdepigen og saae sig om, „I maa vide, jeg nøies ikke med 'Lidt."

„Det kan jeg tænke mig, men tøv en Kjende!" Dermed trak hun en lille, hvid Kæp op af sin Lomme og lagde den paa Sippes Skulder. „Fast forneden og fast foroven!" raabte hun, „mærker Du til Ingenting?"

„Jo, jeg bliver saa kold om mine Fødder," sagde Sippe. Den Gamle lo og raabte: „Kjød bliv til Steen, hold fast! mærker Du Ingenting?"

„Jeg kan ikke længer flytte mine Been. Hvad er det, I gjør ved mig?" raabte hun grædende.

„Ja, peg nu paa hvad Du vil, jeg sætter Dig her til at blive staaende, saalænge Jorden staaer, som et Varsel for dem, der røve den

Fremmedes Fred og stikke Kniven i den sovende Gjæst.“ Da den fremmede Kvinde havde sagt dette, gik hun ned ad Banken, men Sippe blev staaende og har aldrig rørt sig siden. I mørke Nætter kan vi høre det sukke og jamre sig deroppe, og naar Maanen skinner hen over Egnen, seer det livagtig ud som om den graa Steen staar og rokker og vil afsted, men saa slaa vi Kors for os, og det bliver stille igjen.“

„Det var en god Historie,“ sagde Frøken Klara. „Nu skal Du fortælle, Du, som sidder og stirrer paa mig med dine store Øine, der funkle som to Ildpile. — Naa! hvorfor lukker Du dem i, Du bliver rød, kan et stakkels Menneske som Du ogsaa rødme. Se kun paa mig, Du maa gjerne. Fortæl saa!“

Jens kunde kun en Historie, den fortalte han. Det var et Eventyr om den onde Dronning, som lod en Tjener bære sin lille Stedsøn ud i Skoven og befalede ham at omkomme Drengen derude. Tjeneren bandt Prindsens Guldring med en blaa Steen i fast til hans Haar, og lagde ham paa alfar Vei, hvor Folk kom og tog ham op, dernæst

slagtede han et Lam og farvede sit Tørklæde og sine Hænder med Blodet, for at det skulde se ud, som om han havde efterkommet Dronningens Villie. Da den onde Stedmoder døde, gik Tjeneren hen til Prindsens Søster, faldt ned paa sine Knæ og sagde, at han ikke kunde faae Ro i sin Grav, før han havde skriftet for hende, hvordan det var gaaet med den lille Prinds. Saa drog Prindsessen ud i Verden, for at finde sin Broder. Han var bleven Hyrde hos en rig Mand, som behandlede ham strengt og kun gav ham lidt at spise. Hun drog igjennem mange Lande og kunde ikke faae ham opspurgt; tilsidst lod hun udraabe, at den, der bragte Guldringen med den blaa Steen i, skulde faae alt, hvad han forlangte af hende. Det blev udtrompetet i hver en By, hun kom til, og saa lod hun lægge et Skarlagens Tæppe ud over Gaarden og op ad Trapperne til det Sted, hvor hun boede. „Kommer der en Fremmed, som ikke er min Broder," tænkte hun, vil han undsee sig for at gaa hen over det Skarlagens Klæde, men den Rette vil vove det." Der kom nu mange fornemme Herrer op til Prindsessen

alle havde de en Guldring at vise frem med en blaa Steen i, og alle gik de ind over Gaarden ved Siden af Tæppet, men ingen af dem vilde hun kjendes ved. En Dag sad Prindsessen ved Vinduet, da saae hun en halvvoxen Dreng med en gammel, sid Hat paa Hovedet, Faareskindskofte og store Træsko paa Fødderne, komme gaaende hen mod Slottet; han stod og betænkte sig lidt foran det kostbare Skarlagen, tilsidst traadte han ind paa det og vedblev at gaa midt henad Tæppet med sine smudsige Træsko, til han kom op ad Trapperne. „Der gaaer en Dreng og han er klædt i en pjaltet Kofte; ikke rettere jeg seer, maa det være min Broder. — Har Du en Guldring med en blaa Steen i?“ spurgte hun Hyrdedrengen, da han kom op til hende. „Ja, jeg har,“ svarer han. — „Saa kom med den“. — „Nei, hvis I vil mig noget godt, maa I selv tage den, der hvor jeg bar den alle de Aar, jeg har havt den.“

„Saa læg dit Hoved ned i mit Skjød, jeg vil lyske Dig,“ sagde Prindsessen.

Drengen lagde sig ned foran hende og Prindsessen løste Ringen ud af hans Lokker.

Hun saae nu, at det var den Rette og at Hyrdedrengen var hendes Broder. Derefter reiste de hjem og levede i Herlighed og Glæde, og Prindsen blev Konge i Landet, da hans Fader døde."

Dette fortalte Jens, og Klara sad og betragtede ham uafbrudt, medens han talte.

„Du er nok ogsaa saadan et forklædt Kongebarn," sagde hun; „jeg har hørt, at de fandt Dig paa Veien, og at Du hverken kjender Fader eller Moder. Er det sandt?" Jens nikkede sørgmodigt. „Det er jo herligt. En Dag kommer ogsaa Prindsessen og spørger efter Dig. Det er mig, jeg er Prindsessen, jeg fører Dig tilbage til Kongens Riger og Lande og gjør en stor Herre af Dig. Reis Dig nu op og bær mig hen i Vognen, jeg vil ikke vade igjennem det grusomme Sand, men svøb først Tæppet om mig, at ikke min Kjole skal komme til at røre ved dine smudsige Klæder."

Jens adlød tøvende undseelig og rødmende, hun smilte, saae ham ind i Øinene, gyngede sig i hans Arme og lod ham bære sig hen i Vognen.

„Imorgen kommer jeg igjen, nei, ikke imorgen, men maaske iovermorgen, Du skal pines lidt ved at længes efter mig, saa maa Du finde paa en ny Historie at fortælle.“

Hestene løb, og Vognen forsvandt i en Støvsky, den unge Hyrde blev staaende og stirrede ned i Huulveien endnu længe efter at hun var forsvunden.

Alt hvad der var Haab og Lykke og Drøm og Længsel i Jens vaagnede med dette Møde; men Lykken havde intet Navn, og Tanken frygtede for at forme hans Længsel i Ord. Han stod oppe paa Banken og stirrede timevis hen i den blåa Luft, i Retning mod de mørke Skove, hvor Herregaarden laa og hvor hun var forsvunden. Hans Øre var det første, der opfangede Lyden af den lette Vogn, som bar hende tilbage til ham; han rødmede, det blændede hans Øine, naar hun kom, det bankede i hans Bryst, som om det skulde sprænges, der var i Verden ingen deiligere Musik end den, som laa i hendes Stemme. Inde i Hytten sad han med sænket Hoved og nedhængende Arme og glemte at binde Lyngkoste.

„Nu er jeg bange, Du er paa en feil

Vei, sagde gamle Jens Hammer og trak paa Skulderen.

„Fatter! Fatter!“ raabte Jens, og strakte ham begge sine Arme imøde, „jeg har jo Ingenting sagt, det var *hende*, der vilde, jeg skulde være Prindsen, og saa kom hun og frelste mig.“

„Hun fjanter, den Tosse! hun bruger Dig til Dukke, fordi hun igaar og idag ingen bedre har. Nu glemmer Du det Lidet, jeg lærte Dig og takker ikke Vorherre for det, Du fik, men forlanger det, Du ikke kan faae.“

„Hvad fik jeg da?“ raabte Jens med glødende Kinder og sprang op fra Jorden.

„Jeg har Dig, Du tog mig til dit Hjerte, det vil jeg takke for alle mine Levedage, men se Dig om, hver en nøgen Spurveunge har en Fader og Moder, hvor er mine? Mig kastede de ud paa den aabne Landevei i en Kudskefrakke; hvorfor kom de aldrig siden? Jeg har kaldt paa dem i mange Aar og ventet paa dem; jeg vilde ikke lade mig mærke dermed, nu er *hun* der, med Solskin og Varme, saa siger Du, jeg er paa feil Vei. — Det lysner, jeg voxer stor, naar hendes Øine se paa mig,

jeg forlanger jo ikke andet end, at det blot skal blive ved. Aa, ryst ikke paa dit Hoved, hvorfor vil Du lægge en kold Haand over det, som banker herinde. Jeg bliver aldrig glad, hvis Du tog det fra mig, som jeg nu har faaet.“

Saaledes fortsatte han i det Uendelige; den Stumme havde pludselig faaet Ord, den Tavse var bleven veltalende, han bragte Jens Hammer til at tie, for at han ikke skulde aande over det Korthuus, han havde bygget sig og hvori han drømte.

Hvad kan der fortælles om disse Drømme, som atter og atter gjentoges med de samme Optrin og skabte den samme Lykke? I tre Aar regnede han Dagene efter de flygtige Øieblikke, hvori han saae hende komme tilsyne og igjen forsvinde inde i Huulveien. Klara lod til at finde Smag i denne Adspredelse, hun besøgte ham troligt, hørte paa ham, talte til ham, lod sig indhylle i hans Tilbedelse, bragte ham til at skjælve ved et Skuldertræk eller et spottende Smil, og drog ham til sig igjen ved de bløde Kjærtegn, hun forstod at lægge i sin Røst, naar det behagede

hende. Som Fristeren førte hun ham til Bjergets Tinde og lod ham i det ene Øieblik overskue Alverdens Herlighed, for i det næste at styrte ham ned i Afgrunden. Det var et Skuespil, rigt paa de forskjelligste Optrin og dog uden synlig Handling for alle Andre, end de To, som havde Roller i det.

Engang faldt det hende ind, at hun vilde være hans Lærer. „Jeg bliver ikke kjed deraf," forsikrede hun, „jeg gjennemfører alt hvad jeg beslutter, jeg har en uhyre Energi, en sand Jernvillie. Jeg vil lære Dig, Du stakkels Vilde, hvad jeg veed og hvad Du ikke veed; er Du saa fornøiet?"

Jens saae over paa Hammer, han manglede Ord til at tolke sin Lykke. Klara holdt ogsaa trofast ud, ifølge sin Jernvillie, hele fire Timer tilende. Saa blev den Sag opgiven.

Næste Vinter gik Jens til den gamle Præst, som havde fulgt ham med Interesse og holdt meget af ham. „Lær mig Noget," sagde den unge Hyrde, „jeg har Tid til at arbeide nu i de lange Vinteraftener."

„Hvad vil Du lære, min Søn?"

Jens vovede ikke ret at komme frem med

det, han tænkte paa. Han stod og dreiede paa sin Hat og rømmede sig. „Jeg vil helst lære at være Mozart," svarede han endelig, „men kan det ikke ske, saa lær mig, hvad I selv vil."

Han læste, skrev og regnede, han arbeidede og smilede tilfreds, naar den gamle Jens roste ham. „Det forslaaer ikke, Fatter!" svarede han og rystede paa Hovedet. „Der vil mere til, om det skal blive til noget, jeg har en lang Vei for mig, men ogsaa et Maal, og jeg bliver ikke træt."

Klara lod ham ofte komme op paa Herregaarden for at benytte hans Tjeneste, hun tog ham med i Drivhuset og viste ham, hvorledes han skulde pleie hendes Blomster, han red til Byen for hende efter Modepynt, han besørgede en Mængde smaa Billetter, Gud veed til hvem, hun behøvede blot at forlange, saa forsvandt han, løb, fløi afsted og bragte tilbage, hvad hun ønskede; det var en Hunds Hengivenhed, der aldrig blev træt, en Slave, der adlød ethvert Vink, uden at bryde sig om at vide Grunden.

„Du maa vænne Dig til min Tjeneste,"

sagde hun, „naar jeg faaer mit eget Slot, skal Du være Lakei, nei fy, Huushovmester, læse ud af mine Øine, hvad jeg ønsker, medens jeg sidder i min store Sal, omringet af mine hvidklædte Terner, der baldyre og spille paa Harpe og synge Kæmpeviser for mig. Det kan blive herligt!“

Der var noget i dette Billede, som mishagede ham, mest paa Grund af den Plads, han selv fik deri; han blev stille og sørgmodig den øvrige Deel af Dagen, men tav og forrettede sin Gjerning. Han troede paa alt, hvad hun sagde, han gav sig selv som han var, hvorledes skulde han da forstaa denne kunstlede Barnagtighed, dette hyklende og irriterende Spil, som kom ham imøde i et Sprog, der var Musik og med en fortryllende Ynde i Udtryk og Bevægelser. Erindringen herom var hans Ensomheds Poesi, hans Hjertes Næring, hans Tankers Stof.

Tre Aar havde denne Drøm varet, da Jens en Sommerdag, medens han stod paa Høien og ventede Klaras Vogn, saae en Tjener komme ridende op fra Huulveien og vinke ad ham.

„Du skal strax møde paa Gaarden hos Frøkenen," sagde han. „Hun skikker mig tilhest efter Dig i denne bandsatte Hede. — Har Du forstaaet Ordren? — Kom og spænd mig den Buggjord fastere om min Hest — Hvad saa mere? Der var Noget endnu, jeg skulde Dig. Djævelen selv kan ikke huske alle de Ærinder, hun jager os afsted med. — Det er sandt! jeg skulde hilse Dig og sige, at Du matte trække dine bedste Klæder paa. Tag nu Benene med Dig, Jens Faderløs!"

Efter denne Besked gav Tjeneren sig til at fløite og red hjem igjen til Herregaarden. Jens skyndte sig ind i Hytten; da han atter kom tilsyne, var han iført sin bedste Stads, en grøn, kort Trøie, besat med to Rækker forsølvede Knapper, under Trøien en høirød Vest, ligeledes med to Rækker forsølvede Knapper, og saa lang, at dens hvide Foder paa Ryggen naaede en god Haandsbred nedenfor Trøjen. Skjortekraven var bøiet tilbage over et blaat Halsklæde. Han var dernæst iført et Par gule Skindbuxer, sammenspændte under Knæene over lange blaa Uldstrømper, og store, jernbeslagne Sko, med tykke Saaler,

som af lang varig Tørke og sjelden Brug bøiede deres Spidser iveiret. Han saae lidt uheldig ud i denne Pynt, Antinous i en Narredragt, men det begreb han ikke; hans blaa Øine straalede, medens han skyndte sig op ad den bugtede Gangsti til Gaarden.

Solen brændte, Firbenene løb hen over det gule Sand og forsvandt inde under Stenene i Grøften, Lærken sang, en krydret Duft trængte ud fra Skoven, hvor en Kulmile sendte en fin og blaalig Røg iveiret.

„Hvad mon jeg skal forrette idag?“ tænkte Jens, — „bringe Brev igjen over til Naboens Herregaard; det har jeg nu gjort hver Morgen i den sidste Maaned. Der boer hendes Fætter, han er lykkelig, rig, mægtig, anseet, har baade Fader og Moder, han kan ogsaa ride over og se hende, saa ofte han vil, men han er mager, vissen og gul som det falmede Blad; jeg vil dog ikke bytte med ham, jeg har mine glade Sange, mine stærke Arme. — Gudfader være lovet og priset!“ raabte han i en Følelse af pludselig Henrykkelse, „meget har de taget fra mig, og kun ringe blev min Lod, men jeg fik til Gjen-

gjæld en Lykke saa stor, at den veier alt det andet op. Hun er mere end Fader og Moder, hun er kommen til mig for det Godes Skyld, det mærker jeg vel, thi hvergang jeg ret inderlig tænker paa hende, folde mine Hænder sig af sig selv og jeg føler Lyst til at bede."

Det var hans Tanker, medens han med drabelige Skridt vandrede ind igjennem Skoven til Herregaarden.

Der var Fest deroppe den Dag. I Gaarden stode Klynger af Kudske og Lakaier og mønstrede de forskjellige Herskabers Vogne, oppe fra Værelserne lød Latter og Samtaler, i Spisesalen klirrede Glas og Sølvtøi, medens Middagsbordet blev afdækket. Paa den aabne Altan hvilede en Kreds af unge, hvidklædte Damer, henstrakte i deres Gyngestole. Jens stod lidt og saae paa alt dette, da han kom indenfor Porten. Derpaa sneg han sig langs med Muren, forbi Hovedbygningen.

„Hvor er Frøkenen?" spurgte han en Tjener, som stod og meddelte en Kammerat sine Bemærkninger over ham.

„Hvad kommer det Dig ved Sultenmads?"

„Hun har skikket Bud efter mig," svarede Jens sagtmodig.

„Saa er hun oppe i Salen, eller ude paa Altanen, med mindre hun er gaaet ind i Skoven; det kan ogsaa gjerne være, hun sidder og drikker Kaffe nede i Haven."

Frøkenen er nede ved Drivhusene," ytrede en anden mere medlidende Sjæl, og Jens gik ind i Haven.

Der fandt han Klara, klædt i en Sky af Flor og Kniplinger, lænende sig til en Herres Arm, over hvilken hun havde foldet begge sine smaa Hænder. Hun saa ham ind i Øinene og bøiede sit Hoved henimod hans Skulder. Jens kom nærmere uden at de lagde Mærke til ham

„Ja vist!" sagde Klara med denne bløde og foraarsfriske Stemme, som altid havde fundet Gjenlyd i Hyrdens Hjerte, „det er en stor Synd, jeg har paa min Samvittighed, men naar jeg skrifter ærligt for Dig, saa bliver den mindre. — Han interesserede mig virkelig til en vis Grad, han levede af at se og høre paa mig, jeg var hans Religion, hans Gud, og jeg gik jo herhjemme og kjedede mig.

Hvad skulde jeg finde paa? Det var altid Et og det Samme, det kunde jeg ikke holde ud, vel? — Husker Du, Du har selv sagt, at en Natur som min trængte til Adspredelse og behøvede rigelig Næring, Du har idetmindste skrevet det i et af dine søde Breve; saa tog jeg tiltakke og morede mig med ham, saa godt jeg kunde. Du smiler, Du tier, er der vel egenlig noget Ondt deri?“ tilføiede hun med et straalende Blik paa det blege og rynkede Ansigt, som betragtede hende. — „Men se, der har vi ham jo, Du er altsaa ikke vred, vel? — siig nei, siig strax nei! hører Du!“

Herren satte sin Lorgnet for Øiet, idet han vendte sig halvt om mod Jens og betragtede ham med en ubeskrivelig Ringeagt. „Vred!“ gjentog han og trak paa Skulderen. „det vil sige jaloux, og paa den Tingest der, nei, min Kjære! det er jeg i Sandhed ikke, dertil er han altfor umulig.“

„Jens! kom herhen!“ raabte Klara, „skynd Dig, jeg har en Nyhed at fortælle.“

Jens havde seet og hørt Alt, intet Ord af Samtalen havde undgaaet ham, han stod lænet

op til et gammelt Æbletræ, sunken tilbage mod Stammen. Han var meget bleg, hans Øine stirrede stive og utryksløse frem for sig, medens han vædede sine farveløse Læber med Tungen.

„Men saa kom dog," vedblev Klara og gik ham et Skridt nærmere, „jeg er idag bleven trolovet med denne Herre, min Fætter, Hofjægermester Fersen til Billesborg; det var til ham, Du bragte alle mine mange Breve."

Hun smilede, Hofjægermesteren stirrede paa ham med en ufordulgt Ringeagt, medens han tændte sig en frisk Cigar. Jens rystede, greb med begge Hænder omkring Hovedet og brast derpaa pludselig ud i en vild og skingrende Latter. Det er umuligt at finde noget Udtryk for denne Latter. Der lød et saaret Dyrs Skrig igjennem den, alt hvad der er Klage, Smerte og Lidelse røbede den, derefter gik dens krampagtige, udholdende Toner over til et Hvin, som udtrykte hele Vanvidets Ubevidsthed, under hvilken han viste et fortrukket Ansigt og glasagtige, tilslørede Øine. man famlede med begge Hænder i Luften, vaklede et Øieblik frem og tilbage, og sank

derefter tavs og lydløs som truffen af et Kølleslag ned foran den unge Dames Fødder.

Klara samlede sin Kjole, undgik forsigtig at komme i Berøring med den Faldne, og løb hen til Drivhuset for at kalde paa Hjælp.

Jens blev baaren ud af Haven; han saae sig om, tavs og udtryksløs, som om ethvert Spor af det stedfundne Optrin var fuldstændigt udslettet i hans Erindring; lidt efter brast han atter i en vedholdende Latter, som gjentoges, medens de lagde et Knippe Halm i en Høstvogn og kjørte ham tilbage til Jens Hammers Hytte.

„Hvad har I gjort ved min Dreng?“ spurgte den gamle Hyrde, da han nogle Dage efter kom op paa Herregaarden. „I har jo taget hans Forstand fra ham. Han sidder derude som et lille Barn og roder med en Pind i Sandet, taler sjeldent og giver ikke Agt paa Noget; af og til griber han sig med begge Hænder om Hovedet, som om det gjorde ondt derinde, og saa brister han i en Latter, som bringer mig Taarer i Øinene.“

Der var Ingen, som sagde Jens Hammer, hvad der var skeet; han gik i sin Grav uden

at faa det at vide. Jens bedredes efterhaanden saa meget, at han blev Hyrde i den Gamles Sted. Han lod Hytten oppe paa Bakken forfalde og byggede en anden inde paa det mørkeste og mest uveibare Sted i Skoven. Som den saarede Hjort søgte han Skjul og Ensomhed for at dø. Her kunde man finde ham siddende mellem Buskene, med blottet Hoved, sammenfiltret Haar, blege, indfaldne Kinder, klædt i en sønderreven Faareskindskofte og stirre stift frem for sig i Luften. Naar han troede sig ubemærket, hørte man ham fortælle sig selv Brudstykker af Eventyret om Prindsen, altid det Samme. Den Festdag paa Herregaarden havde for bestandig lammet hans aandelige Evner, han var ikke mere istand til at knytte to Tanker til hinanden. Alt, hvad han sagde, endte med en gjennemtrængende Latter, under hvilken hans Ansigt fortrak sig i et Udtryk af Lidelse, derefter skjulte han sine Øine med begge Hænder og blev siddende en Stund med Hovedet bøiet ned mod Knæene. En stor og langhaaret Hund med Jernhalsbaand fulgte ham, hvor han gik, Skridt for Skridt. Naar Jens laa

inde i Tykningen, halv skjult af Slaaen og Brombærbuskene, satte den sig ned foran ham, heftede sine store og klare Øine paa ham med et hengivent og gjennemtrængende Udtryk; maaske søgte den under disse lange Timers uafbrudte Tavshed at danne sig en Forestilling om Ulykken, der tyngede paa Jens. Naar han brast i Latter, listede den sig nærmere til ham og saae omkring til alle Sider, som om den vilde paakalde Hjælp. I lang Frastand lød denne Latter ud over Egnen og gav Gjenlyd inde i Skoven; de, der hørte den første Gang, standsede, lyttede eller flygtede og troede, at det var et vildt Dyrs Skrig, som trængte sig til dem.

En Dag kom en Herskabsvogn kjørende ind i Præstegaarden. Tjeneren aabnede Døren og hjalp med stor Varsomhed en ældre Herre ud, hvis Fødder vare indhyllede i laadne Støvler. Han bevægede sig med Møie et Par Skridt henimod Døren, hvor Præsten stod og hilste paa ham.

„Jeg ønsker at tale med Dem i Enrum," sagde den Ubekjendte og nikkede uden at tage Reisehuen af. — „Lidt forsigtig, lidt for-

sigtig!“ vedblev han, idet de gik over Dørtrinet. „Jeg lider af Podagra og taaler ikke nogen hurtig Bevægelse.“ Han tog Lænestolen, saae sig om og spurgte derefter Præsten, hvad han vidste om det fremmede Drengebarn, som en Pintsemorgen laa henlagt udenfor Kirkedøren.

Den gamle Præst var død, den nye vidste ikke stort at fortælle om Sagen.

„I maa gjøre Jer megen Umage og skaffe mig nøiagtig Besked,“ sagde Herren, „maaske tager jeg Hittebarnet med mig, i saa Fald skal baade hans og eders Lykke være gjort.“

Præsten hentede Kirkebogen og fandt efter lang Søgen det Sted, hvor Barnets Daab, dets Navn og Fadder stod indført. Det var alt, hvad han kunde meddele; men den gamle Klokker levede endnu, efter ham blev der sendt Bud, og han kunde erindre mere. Kudskefrakken, hvori Barnet havde ligget indhyllet, blev ogsaa bragt tilveie; imidlertid sad den fremmede Herre og greb sig vexelviis til de svage Been og nikkede tilfreds og gned sine magre Hænder, der vare besatte med store kostbare Ringe. Strax efter kjørte han

og Præsten ud paa Heden, hvor Jens vogtede Faar. Hunden gøede, Jens saae iveiret, han sad som sædvanlig og skrev med en Pind i Sandet. Det var varmt den Dag, han havde knappet sin Faareskindspels op, indenfor kom hans nøgne Bryst tilsyne. Den Fremmede standsede og betragtede ham længe i dyb Tavshed. Jens vedblev at skrive, hans Læber bevægede sig, han hviskede. Pludselig hævede han sit Hoved, strøg Haaret tilside og saae stift og gjennemtrængende paa den Fremmede.

„Det er hendes Øine," hviskede Herren, „hendes Pande og hendes Smil."

„Hvis Øine, mener Deres Høivelbaarenhed?"

Den Fremmede maalte Præsten fornemt og tilbagevisende. — „Hendes, det gyselige Uhyre, som bedrog mig," svarede han endelig. „Sagen har sin Rigtighed, selv Vorten der paa Halsen. Det er umuligt at tage fejl."

„Jeg har ogsaa en daarlig Fod ligesom I," sagde Jens og slettede de Tegn ud, som han nylig havde tegnet. „Det kommer af, jeg maa skynde mig og løbe med de mange Breve over til Hr. Hofjægermester Fersen til

Billesborg; men Prindsen var nok ikke saa tosset, som han saae ud til; de Andre toge deres Træsko af, han beholdt sine paa, medens han gik henad det kostbare Tæppe. Saa lagde han sit Hoved i Prindsessens Skjød, hun lyskede ham og tog hans Guldring fra ham. — Jeg beder Jer saa mindelig giv mig min Guldring igjen, men lad Jens Hammer ikke faae det at vide. Du skal takke Vorherre, men ikke bede om Noget, pleier han altid at sige.“

„Deres Høivelbaarenhed har truffet Jens i et heldigt Øieblik,“ hviskede Præsten, „det er sjeldent, han taler saameget paa een Gang.“ Den fremmede stod i dybe Tanker. „Hvor han er ækel og modbydelig,“ sagde han endelig og vinkede ad sin Tjener. „Kom og hjælp mig tilbage til Vognen.“

Præsten troede, han skulde kjøre med, den fremmede Herre lod Døren lukke, da han havde sat sig. Kudsken smeldede med sin Pisk, og Vognen forsvandt nede i Huulveien, medens Præsten, maalløs og forbavset, stod og stirrede efter den.

Flere Aar efter kom en anden Vogn

kjørende op ad den samme Huulvei. En Dame steg ud og gik henimod Høien, hvor Jens sad skjult imellem Stenene med den tro Hund foran sine Fødder. Damen var Klara Fersen. Hendes mørke Dragt og sorte Hat bidrog maaske til at gjøre et Ansigt blegere, hvoraf al Ungdom lod til at være forsvunden, og i hvis magre Træk hist og her en Rynke viste sig, fiin og skarp, som skaaren med en Kniv. Hendes Gemal var død efter to Aars Ægteskab; man sagde, at deres Forhold ikke havde været lykkeligt; han efterlod hende en fyrstelig Formue og et lille sygeligt og vantrevent Barn, hvis Dage syntes at være talte. Da hun kom hen til de hvide Steen, standsede hun foran Jens og betragtede ham tavs og forskende. Det var tydeligt, at han ikke havde den ringeste Forestilling om, hvem hun var; han smilede og fortsatte derefter sit Arbeide, som bestod i at tage en Haandfuld Sand op fra Jorden og gnide det i begge Hænder, til det dryssede ud imellem Fingrene.

„Kjender Du mig?“ spurgte hun.

Han saae iveiret. „Jeg skal være Mozart,“ svarede han, „naar de nu skulle stille Tableauer.“

Efter disse Ord brast han i en Latter, hvis heftige og trøstesløse Udtryk Aarene efterhaanden havde dæmpet og mildnet. Hun rystede sørgmodig paa Hovedet, gik nogle Skridt op paa Høien og støttede sig til Sippes Steen, medens hun saae ud over Egnen. Det er vanskeligt at bestemme, hvilken Erindring der var den meest fremherskende hos hende, medens hun stod deroppe med bøiet Hoved, sammenknugede Hænder, beskinnet af den nedgaaende Sol, der kastede sit røde Lys hen over Stenene og den Vanvittige, som var ivrig beskæftiget med at rulle Sand mellem Hænderne.

„Jeg er Prinds Karl af England," raabte Jens pludselig, „jeg fik min Guldring igjen og jeg sidder her midt i mit Kongerige, Se, se! Alle knæle de for mig, jeg har, hvad mit Hjerte begjærer." — Han tav lidt og strakte Hænderne op mod Klara. „I maa ikke staa paa den Høi," vedblev han blidt, „det kunde gaa Jer, som Sagnet fortæller om Sippe: *„Den skal blive til Steen, som bryder den Fattiges Fred."*

Klara bøiede sig ned mod ham, hendes

Øine bleve vaade, medens et smertefuldt Smil gled hen over hendes Ansigt.

„Sagnet er opfyldt,“ hviskede hun og lagde begge Hænder paa sit Bryst, — „han jubler, han har sit Kongerige, og jeg — det er blevet til Steen herinde altsammen.“

Jens hørte ikke, hvad hun sagde, han sad og lo og trillede Sandet mellem sine Hænder

Abraham, Isak og Jakob.

Ved Deibjerg boede Skøierne i de gode, gamle Dage, medens Alheden endnu var en Ørk, bevoxet med Lyng og Gyvel og Revling, under hvis Tuer Urhønen og Hjeilen boede i uforstyrret Ro, og hvor man milevidt ikke skimtede en Kirke, et Huns eller Tegn paa menneskelig Virksomhed. Storheden, Freden og Ødet herskede der, hvor nu Jernbanerne gaa, smaa, forkrøblede Plantninger af Fyr og Gran førte en fortsat Kamp med Lyngen, som blev kuet, hadet og betvungen, for snart efter atter at stikke Hovedet op over de ny og fremmede Gjæster, nikke og sige: Her er jeg Herre.

I Grænseskjællet mellem Deibjerg Marker, hvor fire Sognes Jord stødte sammen, havde man fra gammel Tid indrømmet Skøierne et indgrøftet Stykke Hede, goldt og ufrugtbart,

kun bedækket af Revling og Lyng eller af et tykt Lag gult og trevlet Mos, hvorigjennem det hvide Sand eller Ahlen kunde skimtes. Heden førte ned til en udtørret Mose, grøn af Porsbuske og af smaa Tuer Skavgræs, som Faarene og Kvæget omhyggeligt undgik.

Mellem Mosen og Heden laa en Banke, hvorfra man i klart Veir kunde se over til Stavning Fjord og følge Skjern Aa i dens mange lysende Bugter. Under Banken hævede der sig nogle smaa Hytter, med Vægge af Græstørv eller Lersteen og et Tag af Lyngriis Hytter, der i Frastand toge sig ud som Klynestabler, og som kun røbede deres Beboelse ved en tyk, graa Røg, der af og til hvirvlede op fra Taget.

Der var stille, dødt og ensomt omkring dem, Hjeilen peb, Urfuglen klukkede, og Vinden kredsede hen over Mosen. Ved Jevndøgnstid lød i de mørke Nætter en huul Buldren, som naar en Lastvogn kjører over en Bro, Larmen kom fra Vesterhave, og Vinden, som sukkede og strøg hen over Lyngen, bragte Bud og Hilsen med sig om, hvad der foregik ude paa Revene.

Men om Aftenen, naar Kirkeklokken i

Breining og Deibjerg, Stavning og Skjern havde ringet til Solnedgang, naar Taagen lagde sig over Landet, og de langstrakte Lyngbanker saae ud, som om de vare betrukne med et Tæppe af violet Fløiel, da blev der levende imellem de smaa Hytter under Banken, da kunde Grydemanden, som drog igjennem Sandveien til Ringkjøbing eller Varde, af og til møde Flokke af mørke og pjaltede Mænd og sortebrune, rynkede Kvinder, der bare deres nyfødte Børn i en Kludepose paa Ryggen, og fulgtes af en lille, velnæret Gris med en Bjælde eller en sprukken Klokke om Halsen, undertiden ogsaa af et Faar, et Par Høns eller en skræppende Gaas; alle droge de ind i den høie Lyng over Deibjerg Hede, hen mod Mosen og Banken. Det var Skøierne, som vendte hjem fra deres Udflugter, fra Fiskeri, det vil sige fra Tyveri i Skjern Laxegaarde, fra Tarum eller andre af de nærmeste Bondebyer, hvor de havde tilbragt Dagen med at tigge, spaa eller gilde, ligesom Tilfældet førte det med sig.

I flere Aar havde Abraham Musen været Høvding eller Konge for Deibjerg Tatere.

Der gik det Sagn, at hans Familie stammede fra en lærd Mand, som havde studeret og nydt megen Anseelse for sine mange Kundskaber. Denne Mand boede paa et af Kollegierne i Kjøbenhavn, og sad en Aften og spiste i Selskab med sine Kammerater, da der løb en lille Muus hen over Bordet. Abrahams Stammefader tog sin Gaffel og stak den igjennem Musen, derover blev han anseet for uærlig, maatte forlade Kollegiet og blev skyet af alle, som kjendte ham; tilsidst forfaldt han og søgte Selskab med Skøierne, der gjorde ham til deres Høvding. Efter ham fik Slægten siden det Tilnavn Musen.

Abraham var altsaa Høvding for Deibjergs Tatere, det havde han været i mange Aar, og hans bestemte og retsindige Natur skaffede ham stor Indflydelse. Han bestemte, hvor enhver Flok skulde drage hen, han delte den vundne Fortjeneste, jevnede alle Stridigheder og holdt strengt paa Orden og Mandstugt i den vilde Bande. Hans Hytte var ogsaa den største og bedst udstyrede under Banken, den havde endog en lille, blaamalet Vindueskarm med fire grønne Ruder i, medens alle de andre

Hytter ikke fik andet Lys om Dagen end det, der kom ind fra den aabne Halvdør.

Udenfor Abrahams Bolig var der en indhegnet Plads, hvorfra de havde ryddet Lyngen og Mosset bort; her blev der holdt Dans om Sommeraftenen, naar der kom gode Venner og Bekjendte af Folkene over fra Omme, Nørre Resen eller Kræ Kanbjergs Mænd nede fra Riberkanten. Var det mørkt, satte Abraham et Tællelys op i sit Vindue eller reiste en Løgte, fastgjort til en Fiskestang, midt paa Pladsen, men ved særdeles høitidelige Leiligheder gik Skøierne ud i Heden og skare Lyng, fæstede Knipperne paa en Greb, stak Ild deri og dansede ved Skinnet, medens et musikalsk Medlem af Selskabet spillede paa Skalmeie eller Violin. De hvirvlede sig rundt, medens de holdt Hænderne paa hinandens Skuldre, først langsomt, saa hurtigere, og hurtigere, saa længe det var dem muligt at holde ud. Pigerne dansede med bare Been og udslaaet Haar, undertiden sang de til Dansen nogle forunderlig sørgmodige og langtrukne Melodier, der i Frastand løde som Klageskrig.

Det var et eget Syn at betragte denne

vilde, halvnøgne Flok en saadan Atten, fantastisk belyst af de knitrende Blus fra Lyngknipperne, sorgløse, leende, jublende, give sig hen i Øieblikkets Lykke. De Ældre sade imidlertid paa Lyngdiget og røg Tobak og saae til. Nogle af de gamle Kvinder benyttede ogsaa denne Stund, naar Piben var røgt ud, til at indgnide deres smaa Børns Haar og Ansigter med Svinefedt, en Operation, som de Smaa lode til at finde særdeles Behag i.

Abraham selv blev gjerne siddende inde paa Bænken i sin Stue og saae ud paa Dansen og Lystigheden; det lod sig ikke forene med hans høie Værdighed at give sig mere end nødvendigt af med Folkene, han sagde sin Mening, kort og fyndig, derved blev det. Den som ikke vilde lystre, fik Prygl, og da Abraham blev saa gammel, at han ikke selv kunde straffe, overdrog han Fuldbyrdelsen til sine Sønner, der boede sammen med ham.

Isak og Jakob vare to mørkebrune, sorthaarede Mænd, Kæmper at se til og begavede med en Styrke, som svarede til deres Ydre. De droge sjelden paa Tog med de Andre, derimod kunde man træffe dem hjemme i

Hytten hos Faderen hele Dagen. De laa gjerne henstrakte paa en Lyngbunke, hver paa sin Side af Ildstedet, beskæftigede med at danne Hægter eller Maller, eller smaa Musefælder af Jerntraad, som Kammeraterne siden solgte. De talte ikke synderlig sammen og lo aldrig, derimod adløde de blindt og punktlig den gamle Høvdings Befalinger. Naar saa en af Banden enten havde aflagt urigtigt Regnskab eller yppet Klammeri underveis i Flokken, og de Andre forklagede ham, holdt Abraham først Forhør, og gav derefter et Nik med Hovedet over til en af Sønnerne. Isak eller Jakob stode da op, droge Synderen med sig om paa den anden Side af Hytten og afgjorde deres lille Mellemværende, uden Vrede eller Bitterhed, blot som noget, der fulgte af sig selv.

Til større Haandgribeligheder eller Slagsmaal kom det sjelden i Banden, der er en gammel Lov mellem Skøierne, som betrygger Freden: Den, som faaer Stød eller Slag af en Anden, til hans Blod flyder, har Lov til at drage Kniven og fælde ham. Naar Isak eller Jakob havde fuldbyrdet Straffen, reiste

Synderen sig op og gik ind i Stuen til de Andre, derfor bleve de ved at være lige gode Venner.

Der boede for nogle Aar siden en Kromand oppe paa Kvemberg Mark, hans Bedstefader havde kjendt Abraham Musens Sønner og hørt dem fortælle, hvordan de mistede deres Moder. Abraham kastede Kæp for hende, det vil sige, at han en Aften ved Nymaane, da Banden holdt Gilde, rakte Ulle to Hasselkæppe, en hvid og en sort, og hun valgte den hvide, til Tegn paa, at hun i ham saae sin Herre, og vilde følge ham, saa længe til hun ved en anden Fest, tidlig eller seent, gav ham Kæppen tilbage.

Folkene undrede sig over, at Abraham netop valgte Ulle. Hun var den mindst kjønne blandt Pigerne, og bekjendt for et heftigt og stridbart Sind, der var Ingen, som ventede, der skulde komme noget godt ud af denne Forening, og det skete da heller ikke. Ulle meente, at hun som Abrahams Kvinde stod over alle Andre, hun bestilte intet, drog sjelden med paa Tog og voldte Ufred, hvor hun var tilstede.

En Efteraarsdag kom en af Pigerne over

fra Nørre Resen ned til Skøierne i Deibjerg for at laane Uld. Hun var ung og kjøn, og der havde en Gang været Tale om, at Abraham holdt af hende, før han lærte Ulle at kjende. Den fremmede Pige hed Sille, og vist er det, at havde han ikke holdt af hende, saa holdt hun af ham; hver Gang Folkene kom sammen, sad hun og saae over paa Abraham og lyttede til det, han sagde; hun tog heller ikke mod Kæp af nogen Karl siden. Den Dag, hun kom ned efter Uld, var Abraham Musen alene i Stuen, han bød Sille tage Plads paa Bænken, og hun sad lidt og saae sig om. Alt var saa smudsigt og forfaldent derinde.

„Hvordan gaaer det?“ spurgte hun i det fremmede Sprog, Skøierne tale indbyrdes.

„Som det kan,“ svarede han og saae ud ad Vinduet.

„Du er bleven graa i Nakken, siden vi To taltes ved sidst.“

„Der er Grund til det.“

Da bøiede Sille sit Hoved ned mod Bordpladen og gav sig til at græde.

Abraham lagde Haanden paa hendes

Hoved. „Græd ikke," hviskede han, „man faaer at tage det, som det kan falde."

„Det var et daarlig Maaneskin den Aften, Du tog hende."

„Det var saa. Jeg har tænkt derpaa."

„Kan det aldrig blive bedre?" spurgte hun frygtsomt.

„Aldrig, saa længe hun trækker Veir."

Ulle havde hørt, hvad de sagde, hun stod udenfor og lyttede ved Døren. Da hun kom ind, begyndte Abraham paa sit Arbeide igjen, han sad og gjorde Hægter, og Sille bøiede sig ned og rakte ham Jerntraaden. Ulle saae lidt paa dem, saa tog hun en Gryde, som stod paa Ildstedet, og kastede dens kogende Indhold hen over Sille, udstødte Trusler og Skjældsord, rev sig i Haaret, og teede sig som en Rasende. Sille skreg og løb sin Vei, Ulle ogsaa. Da Abraham kom udenfor, saae han hende ligge paa Jorden, ovre ved Diget, hun strakte Hænderne op mod ham og bad om Forladelse.

„Vær ikke vred," bad hun, „jeg kunde ikke gjøre for det, jeg skal blive bedre her-

efter. Ingen skal sige om mig, jeg volder dig graa Haar i Nakken, det kan Du lide paa.“

Abraham var en fredsommelig Mand, han rakte hende Haanden og tilgav hende, men Ulle blev ved at græde.

„Jeg skal ogsaa gjøre det godt mod den Kvinde igjen. I Morgen med Sol drager jeg op til Nørre Resen og tager den Pose Uld med, hun vilde laane.“

Abraham troede paa det bedste og lod hende have sin Villie. Saa drog Ulle afsted med en Pose Uld over Skulderen og en stor Tut brændte Kaffebønner i Lommen. Da hun kom til Rakkerkulen ved Nørre Resen, vare Folkene dragne til Marked. Der sad en gammel, rynket og tandløs Kvinde, med et ildrødt Tørklæde om de graa Haar, nede i Grøften og lappede sit Skjørt. Ulle stod lidt og betænkte sig, før hun hilste og sagde:

„Vil Du tjene Dig en god Skillings Penge, saa gaa over til Tranders. Der laa imorges i Duggen et Stykke Lærred paa Bleg inde paa Sognefogdens Tofte, det har jeg forvaret. Siig, Du kan vise igjen, og lad dem betale Dig vel, fortæl saa, det ligger nede bag de

to sidste Steen til sønder, ved den gamle Bro, den, der staaer et Kors paa, der kan de hente det.“

Den gamle Kone smilede fornøiet, hun spyttede i Hænderne, glattede lidt paa sit Haar og gik over til Sognefogdens i Tranders.

„Nu bleve vi af med Dig,“ mumlede Ulle og saae efter den Gamle, til hun var forsvunden mellem Bakkerne, derefter gik hun hen til Taterkulen.

Silles Huus var en lille Hytte, dannet af Tørv og tækket med Lyngriis. Den hældede stærkt til den ene Side og blev støttet med en stor Træstiver for ikke at blæse overende. Udenfor sad en voxen Pige med Hænderne under Kinden og en kort Kridtpibe i Munden.

„Hvad vil Du hos os?“ spurgte hun, „her seer de vist heller din Hæl end din Taa.“

„Jeg kommer for at bøde“, svarede Ulle. „Gaa ned til Byen og tig en Slat Mælk, saa gjør jeg Ild paa imens og koger os en god Kop Kaffe.“

Pigen sprang i Veiret af Glæde, gjemte Kridtpiben i sit Brystklæde og løb ind over Heden. Ulle gik hen til Hytten og saae

igjennem det lille Lufthul, som tjente istedetfor Vindue. Paa nogle sammenhobede Lyngknipper, hvorover der var bredt et gammelt Hestedækken, laa Sille, halvskjult af en Mængde friske Hyldeblade, som skulde drage Heden fra de skoldede Steder af hendes Legeme. Paa et Bræt langs Væggen stod en Række smaa Figurer, meest Storke og Lam, Kunstgjenstande, som Sille selv var Mester for, og som bestode af en lille Klump Leer, der dannede Kroppen, en Kugle, der skulde forestille Hovedet, og to eller fire Pinde til Been. Naar Leret var tørt, malede hun Kroppen og Hovedet med Kridtfarve, Benene med skinnende rødt Zinnober og gik saa omkring og solgte sine Kunstværker til Bønderbørnene i Landsbyerne. Det var nu hendes Erhverv. Under Loftet hang en Uro, det vil sige en Gjenstand af flere smaa, flettede Tavler farvet Straa, forbundne i en vis Afstand ved tynde Sytraade og forsynede med Fjer i Hjørnerne. Det interessante bestod i en uafbrudt, gyngende Bevægelse, som ethvert Lufttræk i Stuen bragte Tavlerne i, derfra kom ogsaa Navnet.

„Den har Abraham flettet i Vinter", sagde

Ulle til sig selv, „han har altsaa foræret den til hende.“

Sille saae frygtsomt op og reiste sig overende paa Leiet, da Abrahams Hustru traadte ind.

„Hvordan har Du det? — Jeg kommer med den Pose Uld og for at gjøre det Onde godt igjen.“

„Om det er din Villie, saa gaa ud bag Brønden og pluk mig en Armfuld Hyldeblade, det linner paa den skoldede Hud.“

„Har Du brændt Dig slemt?“

„Jeg mægter ikke at flytte mig fra Stedet og pines svært, men det bliver nok snart bedre.“

„Jeg bringer ogsaa en god Drik Rom med, der, tøm den Flaske, der er ingen Ting saa godt som Rom i et Menneskes Krop.“

Sille troede hende ikke rigtig, men tog mod Flasken og tømte den. Saa hentede Ulle Hyldebladene og dækkede dem over hende.

„Men, hvad var det ellers, Du gjemte under Dækkenet der, da jeg kom ind?“ Sille nølede med Svaret, Ulle strakte Haanden hen

og tog et lille Naalehuus frem. „I, nei se! det er jo fra Abraham, jeg kjender hans Mærke, saa kjønt kan kun han skære ud. Jeg gaaer og samler Been dertil, og saa forærer han Dig det.“

Sille rystede paa Hovedet og stammede nogle Ord, hun var som bunden under de glødende Øine, der hvilede paa hende. „Nu vilde jeg gjerne sove lidt“, hviskede hun ængstelig, „Natten har været streng, og siden jeg drak det, Du gav mig, linner Smerterne.“

„Ja, sov Du! imens gaaer jeg ud til Tøsen, og laver en rar Spølkum Kaffe, til Du vaagner.“

Hun reiste sig og gik, lukkede den lille Laage og stængede Døren ude fra. Derefter stod hun og saae sig om til alle Sider. Solen brændte. Vesterpaa laa de brune Lyngbakker indhyllede i en fiin Taage. En skræppende Huusskade sad oppe paa Brøndvippen, viftede med Halen og hamrede i det skøre Træ; da Ulle satte Stiven for Døren, steg den tilveirs og fløi over mod Landsbyen. Hun saae sig om, det var tyst og stille som paa en Kirkegaard. Langt nede kom Taterpigen hoppende

gjennem Lyngen med en Krukke Mælk i Haanden. Ulle tog sit Fyrtøi frem og slog Ild, heldte Tønderet ud i en Visk tørt Mos, og stak det op under Lyngtaget paa den lave Hytte, derefter løb hun Pigen i Møde.

„Fik Du Mælken?“ spurgte hun.

„Deilig Mælk! deilig Mælk! nylig malket, men hvad er det der henne? Jøsses Kors! se, hvor hun funker og kvalmer! — Silles Hytte brænder jo.“

Ja, Hytten brændte, en tyk, sortegraa Røg steg op i Luften. Da de to Kvinder kom derhen, slog Luerne ud til alle Sider, og indefra lød et kvalt og rædselsfuldt Skrig, men Heden, Røgen og Flammerne hindrede ethvert Forsøg paa at komme den Syge til Hjælp.

„Hun skriger paa Abraham, det Skind!“ raabte Ulle spottende og stemte Hænderne i Siden. „Hør! Abraham! Abraham! — Ja, der er tidt lang Vei fra Mund og til Haand.“ — Endnu en Gang lød det bønlige Skrig og Abrahams Navn, derpaa blev alt stille, og Hytten sank sammen. Inde i den sorte Aske laa et ukjendeligt og sammenskrumpent Liig.

Ulle og Pigen gik hen under Banken og kogte Kaffe.

To Aftener efter var det Nymaane og Skøierne droge sammen fra de forskjellige Kuler, som de pleiede. Der kom en Mand oppe fra Resen og tog Plads mellem Deibjerg-folkene; han spiste og drak, hvad de bød ham og sad og saae hen for sig, men talte ikke meget. Da Maaltidet var endt, gik han hen til Abraham og sagde:

„Ulle har brændt Sille inde.“

Alle hørte det, Abraham stirrede paa Manden. Der gik som en Sky hen over hans Ansigt, han blev bleg og sad lidt uden at tale. Pludselig reiste han sig og gik ind i Hytten til Ulle.

„De sige, Du har stukket Ild paa Silles Hytte, er det sandt?“

Ulle lænede sig op mod Dørstolpen. „Hun har forført min Huusbond!“ raabte hun og strakte Hænderne truende i Veiret.

„Er det sandt, Du har brændt hende inde?“ gjentog Abraham.

„Ja vist er det sandt, hvorfor ikke? Man værger sig, som man kan,“ svarede hun,

mindre sikker, og vovede ikke at holde Øinene fæstede paa Abraham; saa forfærdelig som nu havde hun aldrig seet ham før.

„Kom saa med mig“, sagde han og drog hende ud af Hytten. Hun vægrede sig, bad og græd, holdt sig fast i Bordet, i Dørkarmen, det nyttede ikke, han lagde Haanden paa hendes Skulder og tvang hende til at følge.

Udenfor stode Taterne, tavse og lyttende, og saae dem komme, de dannede to Rækker, hver paa sin Side af Abraham, som drog Ulle efter sig, hen over den indhegnede Plads, ned ad Stien, til Mosen. Der bleve de borte i Taagen. Skøierne vedbleve at se efter dem, Ingen talte, af og til lød et langtrukkent og klagende Skrig ind over Heden, lidt efter ophørte ogsaa dette. To gik bort, men der vendte kun En tilbage.

Den Mose ved Deibjerg veed meget at fortælle. Nu er dens brune Jernvand forlængst udtørret, Tuerne ere voxede op til Eng, Engen er bleven til Agerland, om nogle Aar vil Rugen eller Boghveden bølge hen over det Sted, hvor Ulle forsvandt. Der ligger flere Liig end hendes, gjemte under Grønsværet.

Abraham havde tidligere gjort nogle Forsøg paa at frelse sine to Sønner fra Skøierlivet, men de lykkedes ikke. Sidste Gang fik han Isak tinget i Tjeneste hos Skovfogden oppe ved Restrup, og Jakob fulgte med ham, siden de to Drenge ikke kunde skilles; hvor den ene var, maatte den anden ogsaa med. Samme Efteraar kom de tilbage igjen. Deres Herkomst var bleven røbet, Skovfogden turde ikke beholde dem. Bønderne forlode Krostuen, naar de traadte ind, de vægrede sig ved at sidde paa Bænk med dem i Kirken. Derved var intet at gjøre, han maatte jage dem bort. Sognefogden fik en Pranger, der skulde sønder paa med en Drift Heste, til at tage dem med til deres Hjemstavn. For at sikre sig sine Fanger, bandt Prangeren deres Hænder og knyttede Enden af Rebet fast til Halen af den sidste Hest i Kobbelet. Saaledes bleve de førte gjennem Landet fra By til By, til de naaede Deibjerg. Her løste Prangeren Baandene og slap dem fri. Efter den Tid holdt Isak og Jakob sig til Kulen, gjorde Hægter og Musefælder og droge kun bort for at spille til Dans ved Bøndergilderne.

Et Stykke ovenfor Deibjerg, i Velling, boede dengang en rig Gaardmand, som havde en kjøn Datter. Folk fortalte, at hun var gode Venner med Skytten paa Lønborggaard, og at der vilde blive et Par af de To; men da han pludselig ophørte med at komme hjem paa Gaarden, hvor han før havde været en jævnlig Gjæst og efter den Tid ogsaa synlig undgik at møde Bondens Familie ved Fester og Forsamlinger, hed det sig, at han havde friet og faaet Afslag af den unge Pige.

En Efteraarsaften var der Høstgilde oppe i Velling, og Bonden havde skikket Bud ned efter de to Abrahamssønner, for at de skulde spille til Dans i Selskabet. De kom, og det gik meget livlig til. Ud paa Aftenen blev der spist nede i en stor, udpyntet Lade. Imidlertid lukkede Bonden forsigtig Isak og Jakob ind i Bryggerhuset og lod bære Mad hen til dem i særskilte Kar, siden det umulig kunde gaa an, at Skøierne sad sammen eller spiste med de andre. Det vare de nu saa vante til, og det fandt hverken Isak eller Jakob besynderligt. Under Maaltidet kom

Lønborg Skytte ind i Bryggerhuset med en Dunk Rom og skænkede for dem.

„Nu skal I drikke, I to Gavtyve! saa længe der er et Stænk tilbage i min Dunk, desto lystigere spille I op for os siden.“

Han skænkede, indtil Dunken var tømt, og Skøierne drak uden at lade sig nøde.

„Det gjorde godt!“ raabte Isak og saae paa Skytten med et livsaligt Smil, „rigtig godt. Det banker i mit Hoved, og alting seer ud som det røde Guld, nu er der ikke den Sorg i Verden, som tynger mere paa mig. Saadan skulde det være hver Dag.“

Skytten lo, han var saa venlig og ligefrem, og undsaae sig slet ikke for at tage Plads paa Bænken ved Siden af Abrahamssønnerne. „Naar Du nu kunde faae det, som Du helst vilde, hvad ønsker Du saa?“

Isak betænkte sig lidt, før han svarede: „Saa vilde jeg laane Fogdens hvide Hest, lægge Saddel og Bidsel paa den og ride ind til Ringkjøbing Marked imorgen.“

„Der er saa længe til imorgen. Hvad vilde Du begjære for iaften? — Nu, Du!“ vedblev han og pegede paa Jakob.

Jakob lo og greb sig med begge Hænder op om Hovedet. „Om det maatte ske efter mit Behag, saa vilde jeg helst danse en Springdans med den kjønneste Pige her ved Gildet.“

„Den kjønneste Pige er Gaardmand Jenses Datter“, sagde Skytten.

„Ja, det er vel saa.“

„Du skal faae dit Ønske opfyldt! Fanden staaer i det, jeg kan ikke nægte Dig noget.“

„Jeg vil ogsaa danse,“ paastod Isak.

„I skal komme til at danse begge To. — Naar de nu har spist, gaa I ind mellem de Andre. I kan laane Karlenes Frakker inde i Kammeret, saa tage I Jer hver sin Pige og danse, saa længe I lyster, imens skal jeg og min Broder spille for Jer“.

Abrahamssønnerne lo og saae paa hinanden; Forslaget faldt i deres Smag; de listede sig ind i Karlekammeret og laante to lange Frakker, derefter blandede de sig mellem Mængden og toge hver sin Pige, da Dansen igjen begyndte. Skytten og hans Broder stode oppe paa Stilladset og spillede for dem. Ingen kjendte Skøierne, hvorledes skulde det

vel være muligt i de laante Klæder? Der var desuden saa mange fremmede Folk tilstede. Men de saae godt ud, disse to mægtige Skikkelser, med det blaasorte, krøllede Haar, store, sorte Øine og mørkebrune, veirslagne Ansigter. Enhver af Pigerne havde Lyst til at danse med dem.

Paa engang tav Musikken, den ene af Spillemændene lænede sig ud over Rækværket paa Stilladset, brast i en gjennemtrængende Latter, og raabte ned:

„Nu danser Jenses Ane med Skøieren fra Deibjerg.“

Det var Lønborg Skytte, som sagde dette.

Dansen ophørte, Gaardmandens Datter udstødte et Skrig, slap sin Dansers Arm og veg forfærdet tilbage. Jakob gik hen til Isak og tog hans Haand, alle Mændene trængte sig sammen om de to Tatere, som bleve staaende midt paa Gulvet, aandeløse og pustende efter Dansen, medens deres mørke Øine forgæves speidede efter, om der ikke et eller andet Sted skulde være en lille Udgang, de kunde slippe igjennem. Bønderne reve Frakkerne af dem, sloge dem, spyttede dem

i Ansigtet og joge dem endelig ind i et Kammer, hvor de bleve bundne og kastede om paa Gulvet, medens de Ældre udenfor satte sig til at raadslaa om, hvorledes den lidte Beskæmmelse bedst skulde hævnes.

„Ja, se, efter saa grulig en Hændelse kan der vel ikke være Tale om at danse mere," sagde Gaardmand Jens. „Vi maa overveie Landets Vel og Forfremmelse, hvad her er at gjøre, lad os da først slukke nogle af Lysene henne paa Væggen, saa spare vi dem, og bring os en Kande Øl ind, medens vi raadslaa, saa falder Talen bedre."

„Jeg har været i Lybæk med Ole Lysholdts Kreaturer," bemærkede en gammel Mand, „og mener derfor, at vi skulle slaa de to Skarns Mennesker for Panden og grave dem ned her bag om Gaarden."

„Hvad kommer det Ole Lysholdt og den Reise til Lybæk ved?" spurgte Sognefogden, som altid havde noget at indvende.

„Aa jo, endda!" meente den Gamle, „for til Lybæk var der ogsaa Skøiere og ugudeligt Pak, og jeg nød den Ærværdighed, at se to af dem blive strøgne til Kagen. Kunde vi

blot faae en Mand til at slaa dem ned, skulde jeg gjerne svare for det og lægge mit Navn til, for jeg gaaer i mine egne Støvler, skal jeg sige Jer, og jeg holder paa Sandhed og Ret."

Hvad han meente med Støvlerne, fik Sognefogden ikke at vide, skjønt han spurgte to Gange om det. En anden Taler hævede sin Røst og bemærkede:

„Jeg finder det ikke for tilbørligt at slaa dem ned, for jeg har læst i Lovbog og veed, at det er skidt at have med Retten at bestille. Jeg skulde ogsaa ansee det for en større Fornøielse, om Menigheden her gav mig Ja paa, at de bleve satte paa en Sluffe, naar hun dages, og saa piskede lidt udenfor hver Mands Huus, af dem, som her er tilstede, og have overgaaet den store Tort og Blodsudgydelse."

„Ja Blod er der da egenlig ikke flydt," raabte Sognefogden.

„Der er skeet det, som værre er," svarede den Anden heftig. „Jeres Datter Inger var den, der dansede mest med dem, hun har rørt ved uærlig Mand, Jenses Datter ogsaa, og Erløfs Barn og begge Skrædderens. Skal vi lade det sidde paa os, som brave Bondemænd,

der svare hver sit og ere redebonne til at drage hen og slaaes for Konge og Fædreland, naar vi ikke kan lade det være? — Jeg giver mig ikke ud for klogere, end I andre, jeg har heller ikke været i Lybæk, men jeg holder dog skarpt paa, at de skulle piskes igjennem Byen, og jeg har en gammel Rallik hjemme, den vil jeg laane til Sluffen, den skal undlives alligevel og kan jo ikke komme i Stald igjen og gjøre de andre Heste uærlige, efterat den har trukket de to Skøiere."

Mandens Forslag blev vidtløftig drøftet og vandt tilsidst enstemmigt Bifald. Det gjaldt nu blot om, hvem der skulde fuldbyrde Straffen.

„Jeg lader gaa Bud til Mestermandens Knægt i Tarum," lovede Sognefogden, „han kan ikke undslaa sig for det Stykke Arbeide og skal være her tilstede, saasnart det gryer ad Dag imorgen."

Dermed skiltes Bønderne. Enhver gik til sit, og Jens Gaardmand blev alene med sin Datter. Han skred op og ned ad Gulvet med Hænderne paa Ryggen. Ane sad og græd ved Vinduet.

„Tud nu ikke, Du brave og retskafne Mands Barn!“ sagde han, „Du har lidt en stor Gudsbespottelse, det er vist, men det skal blive forebygget og bedret ud igjen, naar vi nu piske dem gjennem By imorgen.“

„Skal de tærskes paa den bare, nøgne Krop?“ spurgte Pigen hulkende.

„Aldeles paa den bare Krop.“

„Og de faae det dygtigt, det lover Du?“

„Det lover jeg, Du skal selv sidde ved Vinduet og se paa det, og Rakkerknægten skal blive ved, til Du siger, det er nok.“

Denne Forsikring indeholdt stor Trøst for Ane, hun tørrede sine Øine med Forklædet og græd nu ikke mere.

„Gaa saa ind og tag dit pæne Tøi af,“ sagde Jens, „saa spare vi det. — Den Erløf skal da altid rose sig af sin Reise til Lybæk,“ bemærkede han i forbigaaende, „jeg har ikke seet mig om i fremmede Lande, men jeg har engang været temmelig nær ved at komme til at staa i blaa Kofte med blanke Knapper bag paa naadige Fru Gyldenstjernes Karosse, da hun agede som Brud til Thimgaard, det skulde

jeg mene er bedre end at drive efter Ole Lysholdts Kreaturer."

Da Isak og Jakob vaagnede næste Morgen, havde ingen af dem bevaret nogen synderlig Forestilling om, hvad der var hændet den foregaaende Aften. Ane kom ind i Kammeret med en stor Bøtte Mælk, hvori der var brækket nogle Skiver Rugbrød.

„Reis Jer op og spis," sagde hun, „hvis I ellers kan naae saa langt for Baandene. Mælken er rar, og den vil styrke Jer, saa I holde bedre ud til det, der skal gaa for sig om lidt."

„Hvad er det da, som skal gaa for sig om lidt, kleine Jomfru?" spurgte Isak.

„I skal jo piskes paa den bare Krop udenfor hver Gaard i Byen, fordi I vovede Jer ind mellem ærlige Folk og dansede med Pigerne."

„Ja, reis Jer nu op og spis i en Fart," sagde Jens. „Sluffen holder allerede derude efter Jer."

I Gaarden var der samlet en Mængde Mennesker, og mellem disse holdt en rødmalet Sluffe, som hørte til Kirkens Brandkar, for

spændt med en skindmager Hest, over hvis Ryg der var bredt et Dækken, for at skjule dens ynkelige Forfatning. Karlene vare ivrig beskæftigede med at stikke smaa Duske af Halm, Gulerodstoppe og Skræppeblade omkring paa Seletøiet og Bidslet. Da Forsamlingen var talrigst, kom Sognefogden ind i Gaarden og meddeelte Jens, at det ikke havde været ham muligt at faae Mestermandens Svend til at fuldbyrde Straffen paa de to Syndere, han undslog sig bestemt for at have noget med dem at bestille.

„Mit Huus ligger paa et afsides Sted," sagde han, „Skøierne drage her forbi hver Dag, lægger jeg Haand paa Musens Sønner, vil jeg ikke kunne leve i Fred for dem, de skikke mig den røde Kok over mit Tag, de slaa mig Arme og Been i Stykker, de Karle. Jeg husker nok, hvordan det gik min Formand i Embedet, som hjalp med at sætte Brændemærke paa Kræ Kanbjergs Dreng. Otte Dage efter hang han og dinglede oppe paa Brøndvippen i Gaarden, skamslaaet var han forinden. De maatte derfor endelig have ham undskyldt. — Hvad er herved at gjøre?"

„Skal vi lade dem løbe og tilgive deres Misgjerning for den Gang?“ sagde Erløf. — Ane stod i Døren og rystede ivrigt paa Hovedet.

„Det vilde slet sig skikke,“ svarede Jens, „og jeg veed et Raad, som er bedre: Nu sætte de sig begge To op paa Sluffen, den Ene af dem kjører, naar de komme forbi en Gaard, holder han stille og giver sig til at piske Broderen, saa skifte de, og han, som blev pisket, kjører hen til næste Gaard og pisker Broderen udenfor den, saadan blive de skiftevis ved, til de komme igjennem Byen. Paa den Maade spare vi ogsaa Pengene for Mestermandens Uleilighed.“

Det var en lykkelig Hjælp og et saa sindrigt Forslag, at Mængden enstemmigt gav sit Bifald tilkjende. Abrahamssønnerne bleve førte ud i Gaarden og satte paa Sluffen, Jens Gaardmand lod dem tage Kofterne af, derved kom deres brune Overkrop tilsyne, siden ingen af dem nogensinde havde kjendt til Brugen af Linned. De saae sig ængstelige om i denne leende og haanende Kreds, uden noget egenlig Begreb om deres Brøde, men fandt sig dog taalmodig i at lide for den.

Der blev lagt et Knippe Halm paa Sluffen og ved Siden af Halmen en Bunke langt Birkeriis. Imidlertid stod Jens og forklarede dem, hvad der var bestemt, og hvorledes de skulde bære sig ad. Da alt endelig var aftalt og ordnet paa det bedste, kjørte Sluffen ned til Sognefogdens Gaard, hvor Jens til Ære for Manden mente, at den første Afstraffelse burde finde Sted.

Paa hver Side af Sluffen gik en Række Bønderkarle med lange Forke, rettede ind mod Abrahamssønnerne, for at hindre dem i at undvige, nu efter at deres Baand vare løste.

Skaren voxede underveis gjennem Gaden, Drengene hylede og peb af Glæde, gamle Kvinder kom ud i Dørene eller stillede sig langs med Hækkene, Mødrene løftede deres smaa Børn iveiret, for at de skulde kunne se desbedre. Grisene og Gæssene, som ellers bevægede sig i uforstyrret Fred omkring paa Gaden, toge idag skyndsomt Flugten til alle Sider. Isak og Jakob sade med bøiede Hoveder og kastede sky og bønlige Blik omkring i denne Kreds uden Naade og Medynk. — Det var et lystigt Optog.

Ved Sognefogdens Gaard holdt Sluffen første Gang, Isak havde været Kusk, Jakob lagde sig altsaa ned paa Halmen, for at modtage de sex Slag som Bestemmelsen var.

„Slaa ikke for haardt, Du!“ mumlede han i det rothvelske Sprog, som de talede indbyrdes, „saa skal jeg ogsaa skaane Dig.“

Isak tog et af Risene og slog ganske lempelig, men det syntes Bønderne ikke om. De prikkede ham paa Kroppen med deres spidse Forke og raabte: „Vil Du slaa til, din fulde Hund! Du rører jo knap ved ham.“

Han blev nødt til at lægge større Kraft i Slagene. Sognefogden og hans Familie stode paa Trappen og saae ud.

„Det er ingen Ting endnu,“ forklarede den kundskabsrige Erløf, „bi bare til de har faaet et Par Omgange, og Huden begynder at strimes eller sprække, saa føles det besser.“

Nu var det Jakobs Tur at kjøre og Isak strakte sig ud paa Halmen, til de naaede næste Gaard. Her gjentog det samme sig. Jakob vilde ikke slaa rigtig til, før Bønderne tvang ham. Saa kjørte de videre og skiftede om igjen.

„Du var mig lovlig streng dengang,“ hviskede Isak ved en af de næste Gaarde. „Det skal Du faae betalt.“

Da hans Tur kom til at tugte Broderen, greb han et Ris og slog til med al sin Kraft. Jakobs Ryg blev blodrød efter ethvert Slag.

„Det fortjener Du en Dram for, naar vi ere færdige,“ raabte Erløf. „Saadan bør det være, dine Slag ere da til at føle paa.“

Jakob var rasende, hans Ryg smertede, han kunde næppe vente, til de naaede næste Gaard, før han kastede Tømmen, greb sit Ris og gjennempiskede Broderen paa det ubarmhjertigste. Det var ikke sex Slag, men syv, otte, ti, der fulgte efter hverandre, saa hurtigt, det var ham muligt. Et fuldstændigt Raseri havde grebet ham. Aarene i hans Pande stode stive og spændte, han bed sine hvide Tænder sammen, skreg, hvinede og opflammedes desuden, hver Gang han hævede Armen, ved at føle Smerterne af de voldsomme Slag, Broderen nylig haved bibragt ham.

Isak fandt sig taalmodig i de første Pisk, han laa udstrakt paa Halmen, men da Jakob blev ved, greb han et af Risene, sprang i

Veiret og gjengjældte nu hvert Slag med samme Raseri. Bønderne jublede op tilraabte dem Bifald. Forestillingen blev bestandig mere interessant, en tæt Kreds trængte sig sammen om de to Tatere, den Deel af Tilskuerne, som stod fjernere, saae kun Risene hurtigt blive hævede og sænkede igjen, man hørte de dumpe Slag og af og til et rasende og langtrukkent Skrig, det lød som et vildt Dyrs Brøl. Den magre Hest foran Sluffen stod imidlertid og skød Ryggen i Veiret, vendte Hovedet til Siden og saae sig melankolsk om blandt Mængden. Pludselig holdt Isak inde og kastede Riset. Han følte paa sin Ryg og drog Haanden blodig tilbage.

„Der er flydt Blod! der er flydt Blod!“ raabte han og greb ned i Lommen paa Beenklæderne efter en Kniv.

Jakob var traadt ud fra Karren foran Broderen. Han havde ogsaa kastet sit Ris, og hans Hoved bøiede sig, han knugede Hænderne sammen over hinanden.

„Vor Fader!“ raabte han i det Øieblik, han saae Isak drage Kniven.

Der laa saa megen Mildhed i hans store

gjennemtrængende Øine, saa megen Sørgmod og Klage i de to Ord, at Isak standsede.

„Ja, ja!“ hviskede han. „Vor Fader!“

Dermed gjemte han Kniven, greb Broderens Haand og drog ham med sig ned i Halmen paa Sluffen.

„Tag fat igjen!“ raabte Bønderne, der følte sig ubehageligt skuffede ved dette pludselige Omslag i Brødrenes Stemning, og prikkede Skøierne med deres Forke. Men Isak og Jakob lode ikke længer til at mærke det, den ene sad og græd, den anden lænede sit Hoved ind til Broderens Skulder, saae op paa ham med et blidt og forsagende Udtryk og vedblev at holde ham fast i Haanden. Begges Rygge vare blodige og ophovnede af de voldsomme Slag, deres lange Haar hang ned over Panden i fugtige Lokker, af og til, naar Smerterne bleve for heftige, rystede deres Legemer, som i Feber.

„Ja, vi har rigtignok en Gaard tilbage endnu,“ forklarede Erløf, „og det er min, men formedelst I har opført Jer saa bravt og klemt paa af bedste Formue, vil jeg regne Jer det til Gode, og I skal være fri for at age videre

den Gang. Nu er det saadan aftalt mellem os, at I blive lukkede ind i Fogdens Lade til imorgen tidlig, saa kjøre vi Jer ned til Deibjerg Sogn, hvor I høre hjemme, dermed er den Sag forbi.“

Abrahamssønnerne lode ikke til at have hørt, hvad han sagde, den ene sad og saae ned i Halmen og pillede paa Straaene, den anden laa endnu med Hovedet imod hans Skulder.

Ovre hos Jens Gaardmand vare de uvidende om, hvad der var foregaaet nede paa Gaden i den anden Byende. Ane havde i Anledning af Dagens Høitidelighed hentet to af sine Veninder hjem til sig og sad ved Vinduet med dem, Jens stod og røg af sin Pibe ude paa Trappen. Alle ventede de paa, at Toget snart skulde lade sig tilsyne, da det ikke kom, og Jens fik at vide hvad der var hændet, blev han vred, tog sin Hue og Frakke paa og gik ned til Sognefogden, hvor Erløf og flere Gaardmænd sade og talte om Dagens Begivenheder.

„Jeg kommer,“ sagde Jens, „for at klage over den store Uret, der er vederfaret mig

ved empfindtlig Tilsidesættelse i Person og Stand. Jeg har nu siddet Gaardmand her i Byen i sex og tyve Aar og svaret Gilde og Tiende, som den bedste. I har vist glemt, Godtfolk, at det var mig, som gav de halvtredie Tønde gammelt læsket Kalk hen for ingenting, da vi kostede tydske Majorens Begravelse, det var ogsaa Jens Gaardmand, der kjørte syv Læs Kampsteen til det nye Kirkegaardshegn, mens I andre slap med fire. Jeg taler nu ikke om det store og prægtige Alterlys, jeg forærede ved min agtbare og ærværdige Hustrus Jordefærd, men jeg minder Jer dog om det alligevel og forlanger Bemærkning og Tildragelse, om I holde det for Lov og Rigtighed, at kjøre forbi alle andre Gaarde i Byen med det Skøierpak og saa glemme mig, som om jeg var en Visk og ingenting havde at betyde?"

„Jens har Ret!" svarede Sognefogden, „ham er skeet en Tilsidesættelse, som ikke kan forsvares."

„Den Mand kan jeg forstaa," sagde Jens, „hvad mene nu I andre? — Ane har siddet ved Vinduet hjemme og to af Elsens Piger

tillige, for at faae Stadsen at se, snydt ere vi blevne alle tilsammen."

„Jeg mener ogsaa, at Jens har Ret," svarede Erløf, „der er vist ikke andet for, end at han maa faa den Æresopreisning, at Skøierne kjøre ned for hans Gaard imorgen tidlig og piske hinanden igjennem en Gang til, som Dommen lød og Billighed forlanger."

Dermed lod Jens sig nøie, men han vilde dog i sin retfærdige Harme ikke blive siddende inde hos Sognefogden og heller ikke drikke af Ølkanden, de bød ham. Han gik hjem for at trøste Ane og meddele hende det glade Budskab om, hvad der forestod imorgen.

Skæbnen vedblev dog at være ham ugunstig stemt i denne Sag. Næste Morgen, da Bønderne kom med Sluffen for at hente Abrahamssønnerne ud fra Laden, fandt de Fængslet tomt, og et udpillet Tavl i Væggen betegnede det Sted, hvorigjennem de havde fundet deres Frelse.

Dermed ophører ethvert Spor om dem. Til Vælling kom de aldrig siden, ogsaa fra Kulerne i Deibjerg vare de dragne bort. Abraham henlevede sine sidste Aar i Ensom-

hed. Naar Nogen spurgte ham om hans Sønner, rystede han paa Hovedet eller slog ud i Luften med Haanden og svarede sørgmodig:

„De ere henne. — De ere borte.“

Saaledes have de levet blandt os, dette fremmede og ulykkelige Folk, i henved fire hundrede Aar, en Stat i Staten, en fredløs Hob, som man straffede, fordi de krænkede Love. Ingen havde lært dem at kjende, som man jog med Jægere og Hunde og førte fra Lyngheden ind i Tugthuset, fra Tugthuset ud i Heden igjen. Deres Haand var mod Alle og Alles mod dem. Ingen veed, hvorfra de kom, heller ikke hvorhen de gik. Abraham Musen er for længe siden død, hans Slægt ogsaa, en bleget Dynge Muurbrokker og nogle gamle Klude, som Tidslen om Efteraaret strøer sit hvide Fnug over, betegner Stedet, hvor deres Hytter laa. Skøieren selv er forsvunden, hans Liv var som Vindens, der farer hen over Lyngen, en lang og dæmpet Klage.

Mesters Ring.

Bag Nicolai Kirke gik der i Christjern den Andens Tid en smal Gyde, som hed Hestemøllernes Gang, og hvis lave og uanseelige Huse vare beboede af Arbeidsfolk, Sandgravere og Fiskere, som tilbragte Natten paa Stranden, og om Morgenen vendte hjem med deres Fangst, for at falbyde den paa Torvet foran Kirken.

Det sidste Huus i Gyden saae endnu mere tarveligt og forfaldent ud end de øvrige, og dog var det netop det, som blev meest besøgt, og hvor den daglige Færdsel var størst. En smal Steentrappe førte op over Kjælderen, som om Natten var dækket med to Skraalemme, og om Dagen tjente til Udsalgssted for en Grønthandler. Smaa, lave Vinduer med Jernsprosser og Blyrammer om de grønne Ruder vare anbragte paa hvèr Side af Døren, og

gav Lys i et Kammer oppe i Stueleiligheden, hvori de meest forskjellige Gjenstande hang omkring i Karmen, under Loftsbjælkerne, paa de kalkede Vægge, kortsagt, hvor de bedst kunde falde i Øjnene, naar man aabnede Døren og traadte ind i Stuen. Paa en af Væggene var der opslaaet en stor, udspilet Flagermuus; i en Gjord under Loftet sad en udstoppet Ugle, og omkring denne hang en Mængde smaa Knipper af tørrede Urter; endelig var der stillet et lille, blaamalet Skab op foran Vinduet, hvorfra Lyset faldt over et Dødningehoved og nogle hvidblegede Been, der laa i en Kreds om Hovedet.

En stor, sort Kat strakte sig paa en af Halmstolene og klippede med sine halvtillukkede, lysegule Øine mod Lyset, en grøn Frø sad fængslet i et tilbundet Flaskeskaar paa Bordet, og henne ved Alkoven, som dannede Baggrunden af Kammeret, hang en Række brugte Kvindedragter, falmede og sønderrevne, blandt hvilke en høirød Klædeskaabe tog sig meget straalende ud.

Uhret i Nicolai havde nylig slaaet ni, og det ringede til Ave en Morgen, da en gammel

Kone strakte Hovedet ud af Alkoven, saae sig om i Stuen, kaldte nogle Gange og sank tilbage paa Puden igjen, da Ingen lod sig tilsyne. Det, der saaes af hendes Ansigt, var rynket, gulladent, indskrumpet og omgivet af et svært, graasprængt Haar, som strittede ud til alle Sider. Hun laa lidt og pillede i Halmen, drog sig længer tilbage i Alkoven for at undgaa en skarp og stikkende Solstraale, som brød ind fra Vinduet og dannede nogle lysebrune Støvstriber gjennem Kammeret.

Nede paa Gaden støiede Drengene, en Skjærslibers hæse Raab kaldte paa Kunder. Klokken vedblev at ringe i Nicolai Taarn, og oppe fra Helliggeistes Hospital svarede en anden. Dagen meldte sig med dens sædvanlige Færdsel og Støi.

Pludselig lød der Skridt og en dæmpet Sang udenfor Stedet, Døren blev slaaet op og en ung Pige i en spraglet Halvkaabe traadte ind i Stuen. Den Gamle lænede sig ud over Sengekanten og saae den Kommende trække sine Sko af, hvorefter hun strakte Armene i Veiret og betragtede sig med et veltilfreds

Smil i et lille Staalspeil, som var heftet op mellem Rariteterne paa Væggen.

„Kommer Du endelig hjem, Lisbeth!“ raabte den gamle Kone, „Kulden og den slemme Syge skulde fare i Dig, som Du føiter omkring. Hvor har Du nu været hele den lange Nat?“

„Ak, Motter, Motter!“ svarede Pigen, „lad dog fare at brumme og give Hals, saa tidlig paa Morgen. Hvor jeg har været, den Dyvel! jeg har danset, jeg har drukket, jeg har sunget og leet af Hjertenslyst, skal jeg maaske blive siddende herhjemme og mugne mellem dine Urter og Pjalter, nu da alle de fremmede Krigsfolk bringe Liv og Lystighed i Byen? — Jeg spadserede ud med Trine Folkes til Sværdfegerens Bod, der kom tre tyske Kavalerer og en Pebersvend, og bad os følge med om bag Raadstuen, saa dansede vi i svenske Hanses Have, og de gav Viin og Mumme og Rostokkerøl, — atten Ulykker! hvor det gik til, saa kom Offensererne i Haarene paa hverandre, og Pebersvenden kaldte mig sin Allerliebste, og heldte et heelt Krus spansk Viin ned ad Ryggen paa mig. — Nu

er jeg her igjen, iaften vil jeg ud paa en frisk, og paa Fredag skal vi hen med Landseknægtene og see paa de tændte Lygter i Fru Sigbrits Have. Jeg vil ingen Snak høre, for saa gaaer jeg min Vei, strax paa Timen, og Du seer mig aldrig mere, det kan Du bede Lucifer slaa dit Øie ud paa. Veed Du det?"

Den Gamle havde hørt paa Pigens lange Forklaring, uden at afbryde hende, hun røbede blot sin Harme ved at bevæge Fødderne heftigt frem og tilbage under Tæppet, som tjente til Overdyne.

„Men Næringen, Næringen! hvad skal den blive til?" spurgte hun endelig. „Troer Du, jeg kan føde saadan en Galfranzes Tøs, for at hun skal skøie om ved Nattetider, se paa Lygterne, og danse med Offenserer og lade Pebersvenden helde spansk Viin ned ad Ryggen paa sig?"

Blodet skød op i Lisbeths Kinder, hun stemte begge Hænder i Siden og traadte hen til Stolen, hvor den Gamle sad og klædte sig paa.

„Ikke et Muk jeg vil høre. Hvem passer Næringen her bedre end jeg? — Du lever af

at spaa og vise igjen og kurere for Kolden eller den faldende Syge, og tjener svære Penge derved. — Kan Du spaa, Du! ha, ha! ikke mere end Mis der. Det er nok mig, som Læsset ligger paa, mig som maa liste omkring i de Fornemmes Huse, og høre nyt der, og snuse, og spørge, og lytte, for at give Dig Besked om, hvad Du skal fortælle dem. Se nu Du faaer Klæderne paa i en Fart, det lider stærkt mod Middag, og der kan komme Nogen. Nede i Gaden saae jeg en fremmed Svend med en deilig Kofte og lange, gule Støvler, gaa og kigge op ad Husene, som om han søgte Nogen, kanske hans Vei gaaer ind til os. Tys! Der kommer En," vedblev hun og saae ud ad Vinduet. „Ja rigtig, det er ham, det var da en nysselig Karl! Sikke Øine det Mandfolk har, som den gloende Ild. — Skynd Dig, Motter! smid den røde Kaabe over dine Skuldre, der har vi ham."

Det bankede, et ungt Menneske traadte ind, tøvende, ligesom modstræbende, efterat have seet sig om i Døren. Han var smuk og frisk, klædt i en almindelig Væbnerdragt, og saae ud til at være en haandfast Karl.

Den Gamle havde hurtig svøbt sig ind i Kaaben, hendes rynkede Ansigt blev ikke smukkere under det venlige Smil, hvormed hun hilste paa den Fremmede. Haaret hang ned over Panden, den aabne Mund viste en sørgelig Mangel paa Tænder.

„Gudsfred og Goddag, Hjertesøn! hvad skal det være? Er Kjæresten slaaet Jer feil? det veed jeg Raad for, I har en Sorg, der er noget aflave, jeg vidste, I vilde komme, jeg kunde se det paa Mis der.“

„Kan Hun spaa?“ spurgte den Fremmede.

„Ja, det veed den søde Himmerigs Gud jeg kan, jeg læser af et Menneskes Haand, af hans Øine, og af Sandbægeret, saa tilforladeligt, som en Præst af sin Bønnebog. Kom, sæt Jer ned og siig mig, hvad det er, I vil vide.“

Den Fremmede blev staaende. Lisbeth havde under Samtalen stillet sig foran ham, og vedblev uafbrudt at betragte ham med sine store, udfordrende Øine, uden at han dog, mærkværdigt nok, lod til at agte derpaa. Der hvilede en dyb Alvor over hans Aasyn,

et Udtryk af Sørgmod, som røbede sig i de skjælvende Linier omkring Munden.

„Kan hun ogsaa vise igjen?“ spurgte han.

„Vise igjen, naada! det er netop min bedste Kunst, men det er dyrt, det koster en Joachimsdaler af dem med Rand om.“

„Jeg spørger om, hvad Hun forstaaer sig paa, og ikke om hvad det koster.“

„Naa, naa, godt Ord igjen, mit rare Mandfolk! I har altsaa mister noget, hvornaar?“

„Sidste Nat.“

„Haa, haa! er det ikke længer siden, ja, det skal have gode Veie.“ Hun greb op i Hovedet, rykkede et af sine graa Haar af, og bandt det sammen i en Løkke. „Haar bliv til Jern, hold fast!“ raabte hun. — „Se saa, nu er Jeres Ransmand bunden, han kan ikke fare over Vand, ikke drage ud af Land, men maa blive hvor han er, det tør jeg love for. Nu skal vi have at vide, hvordan den Karl seer ud, og hvad I har forloret?“

„En Lærredspung med firehundrede Guld-dalere.“

„Jøsses Kors! saameget,“ sagde Konen,

og betragtede den Fremmede med dyb Respekt, „hvor skete det?“

„I en agtbar Borgers Huus, som jeg fik Herberge i, Natten over.“

„Ja, det er nok, nu behøver I ikke at sige mere.“

Efter disse Ord rakte hun op paa Væggen efter en Kjæde af mørkebrune, sammenlænkede Tænder, lagde dem om sin Hals, og greb et stort, sortmalet Træbæger, halvfyldt med Sand, som hun rystede frem og tilbage. Da hun begyndte paa dette Kunststykke, saae Katten iveiret, strakte sig og krøb, udentvivl belært af tidligere Erfaringer, over paa den Gamles Skjød, hvor den atter lagde sig til Hvile. Spaakvinden vedblev at ryste Sandet, den Fremmede stod andægtig og stirrede paa hende, Lisbeth trak paa Skuldren, efter at have gjort nogle nye og nærgaaende Forsøg paa at vække hans Opmærksomhed, derefter kastede hun sig paa en Stol ved Vinduet og vendte Ryggen mod de andre.

„Seer I noget?“ spurgte Væbneren.

Spaakvinden smilede. „Der har vi ham,“ raabte hun. „Ja tilforladelig, det kan aldrig

slaa feil. Gaa I nu udenfor Vesterport og sæt Jer paa den store Steen ved Garverens Bod til Middag, i det Lav Klokken ringer tolv, saa kommer en lille, skævmundet En, i graa Vadmels Kofte, han veed mere om den Pengepung end I og jeg, men se Jer vel for, at I ikke tager feil af Manden."

Væbneren havde sikkert ventet sig langt mere af denne Spaadom, der indlededes med saa store Forjættelser, han forlangte en bestemtere Forklaring, men Spaakvinden afbrød ham.

„Jeg kan ikke sige mere for denne Gang, jeg tør ikke sige mere. Følg blot mit Raad, I kan lide paa, det slaaer til, — og gaa saa; jeg hører nogen ude paa Trappen, Folk skjøtte ikke om at mødes heroppe. — Det var en Joachimsdaler, I har at betale."

Den Fremmede lagde Pengene paa Bordet, Lisbeth vendte sig om og lo ad ham; da han havde lukket Døren, hørte han Moder og Datter udbryde i et høirøstet Skænderi; nede paa Trappen stode to mørk klædte Damer, duftende af Moskus, de skulde formodenlig ogsaa friste deres Lykke hos den gamle Kone.

Den Ældre hjalp den Yngre en sort Silkemaske for Ansigtet.

Lidt før Klokken slog tolv sad Væbneren paa den betegnede Steen udenfor Vesterport, der dengang laa et Stykke forbi St. Klemens Kirke, omtrent ved Enden af Vestergade. Solen skinnede paa Engene. Foran Vandmølletaarnet havde Byfolkene deres Lærred paa Bleg, længer ude laa en lille Høi med en muret Galge, fra hvis Tværbjælke et hentørret Lig af en ophængt Synder i pjaltet Skjorte gjorde en bedrøvelig Figur. Kragerne flagrede hen over Galgen, Maager og Hættenterner sloge ned i Søen. Væbneren sad paa Stenen og saae sig om og skrev Streger i Sandet, hans Ansigt var endnu mørkere og mere sørgmodigt end før. „Hun har vist snydt mig," mumlede han, „nu er Klokken over tolv, og der lader sig Ingen tilsyne. — Gudfader hjælpe mig arme Stakkel!"

Nede paa Veien kom i det samme en høi Mand med en Stok i Haanden, han bar Kaarde ved Siden, sort Baret og en mørkebrun Dragt af flandersk Klæde med lysere Puffer. Hans Ansigt var strengt, Øinene skarpe.

Han gik med bøiet Hoved og lagde ikke Mærke til Væbneren, før han kom hen til Stenen. Da kastede han et gjennemtrængende Blik paa ham, gik videre, standsede, og kom strax efter tilbage igjen.

„Du seer mig saa modfalden ud, god Karl! hvad sidder Du der og grunder over?“ spurgte han kort og bydende.

„Det kan nok kun lidt nytte at fortælle Jer det“, svarede den Anden.

„Prøv derpaa, hvem kan vide det.“

„Jeg har forloret en stor Sum Penge, som jeg var skikket til By for at hæve til min Husbond og Herre,“

„Har Du det, ja, Tyve og Kjæltringer gives der noget Forraad af i disse Tider. Hvem er Du selv, og hvem er din Herre?“

„Mit Navn er Byrge Jensen, af de Høgers Slægt, og min Herre er velbyrdig Mand, Knud Pedersen Gyldenstjern til Thim, som hans Naade Kongen gjorde saa stor en Uret ved at vise bort fra Hoffet.“

„Saa, mener Du det,“ sagde den Fremmede og smilede for første Gang under Samtalen, „ja, det kan gjerne være. — Og de

Penge Du skulde hente til din Herre, dem har Du mistet?“

„De ere blevne stjaalne fra mig, jeg begriber ikke hvorledes. Saa raadede de mig at gaa til den kloge Kone i Hestemøllernes Gang, men det lader ogsaa til, at hun har snydt mig, skjøndt jeg betalte en blank Joachimsdaler, for at hun skulde vise igjen.“

„Fanden fare i den gamle Hex, hun ender dog med Baal og Brand tilsidst, klogere er hun ialfald end Du, din Tosse, som fæstede Lid til hendes Gjøglerier. Hvormange Penge er det, Du har mistet?“

„Firehundrede Dalere.“

„Guds Blod! det er jo en kjøn Sum, og hvor bleve de borte?“

„I den rige Geert Maxems Huus, hvor jeg var taget i Herberge. Iaftes laa Pengene i min Pose, og imorges, efterat jeg havde været nede at spise Davre og vilde hente dem igjen, var Posen borte.“

Den Ubekjendte stod lidt og betænkte sig, hans mørke og sammengroede Bryn droge sig længere ned over Øinene, han borede dybe Huller i Sandet med sin Stok.

„Det er altsaa ikke længer siden end imorges," ytrede han, — „ja nu har jeg ikke Stunder at snakke mer med Dig for dennegang, men Du kan komme op i det røde Sted ved Siden af Gøyernes Gaard paa Amagertorv, hvor der staaer en Mand med en Partisan i Porten, naar Klokken er fire slagen. Spørg saa efter Mester Frænkel, glem det ikke, og vær der til rette Tid, saa skal vi se, hvad der kan gjøres ved den Sag."

Dermed slog den Fremmede ud med Haanden og gik ind i Byen, uden at agte paa Byrges Forbavselse og Taksigelser. Underveis brugte han sin Stok til at hugge Hovederne af de gule Løvetandsblomster, som han kom forbi langsmed Grøftekanten af Gaden.

Først Klokken fire skulde Byrge efter Aftale møde Mester Frænkel, allerede Klokken tre stod han nede paa Amagertorv udenfor den bekjendte, røde Gaard, som Kong Christian havde ladet indrette til Dyveke og hendes Moder, Sigbrit. Tiden gik saa langsom for ham, men hans Øine straalede, hans

Kinder brændte. Mødet med den Fremmede havde givet ham nyt Haab, der var noget i den rolige, overlegne og selvbevidste Mands Væsen, som indgød Tillid. Endelig slog Klokken de fire Slag. Byrge gik ind i Porten, forbi den tydske Landseknægt, som stod Skildvagt, og forlangte Mester Frænkel itale.

„Hvad vil I ham? spurgte en gammel Mand, der sad paa Bænken nedenfor Hovedtrappen.

„Jeg skal tale med ham.“

„Kan hænde sig, I var bedst tjent med ikke at faae ham itale. Følg mit Raad og sæt det op til imorgen, om det lader sig gjøre. Jeg saae ham komme hjem for en Stund siden, der var noget iveien med ham, jeg kjender hans Ansigt saa nøie, det spillede om hans Mund og hans Bryn trak sig sammen. Vogt Jer for ham, Farlil! naar han er i det Hjørne.“

„Jeg maa tale med ham,“ svarede Byrge utaalmodig, „I kan ikke vide, hvor vigtigt mit Ærinde er, det gjælder Liv og Død, og han har bestilt mig hid Klokken fire slagen.“

„Ja, ja, I skal have Jeres Villie, følg saa med.“ Den Gamle reiste sig og gik foran Byrge opad Gaardtrappen til første Etage. Underveis stod han stille og hviskede Væbneren i Øret: Veed I ogsaa, hvem den Mand er, som I lader saa hidsig efter at faae itale?“

„Ikke andet end hvad han selv har sagt; af Navnet kan jeg intet slutte, men han talede med Magt og Myndighed, og det lod til, han havde noget at sige. Jeg tænker, det maa være en mægtig Herre.“

„Det tænker jeg med,“ svarede den Gamle smilende. „Sommesinde, naar han ikke bryder sig om at være kjendt, kalder han sig Mester Frænkel, det er ellers mit, hans gamle Tjeners Navn, ellers kalder han sig ogsaa for Kong Christjern til Danmark. — Tys! han er derinde. Vogt nu Jer Tunge og vei Jeres Ord, det kan gjøres nødig.“

Byrge stod maalløs og forbavset over det, han havde hørt, da den Gamle aabnede Døren, og lod ham gaa ind i Værelset. En høi Mand i violet Fløielsdragt og over denne en mørk Ærmekaabe, kantet med Pelsværks-

brænme, gik op og ned ad Gulvet. Idet han vendte sig, gjenkjendte Væbneren ham, og bøiede sig i en halvknælende Stilling.

„Jeg kommer, som I befalede, naadige Herre og Konge!“ udbrød han, skjælvende under de mørke Blik, som heftede sig paa ham, „og nu da jeg veed, hvem I er, beder jeg ydmygst om Forladelse, fordi jeg vovede at tale noget frit dernede paa Engene i Middags.“

„Det faaer at være,“ svarede Kongen, „vi har andet at tænke paa nu. Kom herhen til Vinduet, — lidt nærmere, og fortæl mig saa, hvordan det saa hænger sammen med de stjaalne Penge. Dølg intet, det raader jeg Dig til, Du skal times Allandsens Ulykke, hvis Du ikke taler Sandhed. — Du drog altsaa til den rige Guldsmed, Geert Maxems Huus, og havde din Pose Penge hos Dig, da Du kom. Det var jo saaledes Du fortalte?“

„Ja, det er vist. Oppe paa Kvisten, hvor jeg sov, gjemte jeg Pengene i Halmen under mit Hovedgjærde Natten over og mærkede til intet, før imorges, da jeg havde været nede og spist Davre og budt Farvel

og takket for god Fortæring. Jeg søgte efter Pengeposen, men den var ikke til at finde, Mester Maxem og hans Hustru kom op, og vi ledte alle Tre, det bedste vi kunde, men ligemeget hjalp det. Der maa have været nogen paa Kammeret, medens jeg gik ned, for da jeg kom tilbage, stod Vinduet over til Naboens aabent og Skaarene af Glasruden laa ude paa Taget."

„Naa, Vinduet stod aabent, da Du kom tilbage," gjentog Kongen med et skarpt og forskende Blik, „og Glasskaarene laa ude paa Taget." Derefter tav han lidt og syntes at overveie, medens hans Øine uafbrudt vedblev at være heftede paa Byrge. — „Hvad saa videre?"

„Saa blev vi ved at søge, Mester Geert og jeg, og han kaldte alle sine Huusfolk sammen, og holdt strengt Forhør over dem, men Ingen vidste noget at sige. Geert var næsten ligesaa bedrøvet som jeg, han blev ved at søge og rode op i Sengehalmen, saalænge der var et Straa tilbage."

„Og saa?"

„Han græd, den arme Mand og slog sig

for sit Bryst, tilsidst begyndte han at tvivle paa, at det hang rigtigt sammen, og spurgte, om jeg ogsaa vidste bestemt, at jeg havde havt Pengene med mig iaftes, da jeg kom."

„Og det er Du vis paa, Du havde?"

„Ja, jeg viiste ham jo Posen, og han løftede paa den og sad med den i Haanden, men det maa han have glemt i sin Bedrøvelse."

„Det har han vist," sagde Kongen. „Men bekjend nu for mig, hvor det kunde være, Du tog ind hos den rige Guldsmed, istedetfor at søge til Byens Herberge, som ellers veifarende Folk pleie."

Byrge Høgs Kinder farvedes af en dyb Rødme, han saae ned paa Gulvet og lod til at betænke sig.

„Naa, tal!" raabte Kong Christjern barsk, „hører Du ikke, hvad jeg spørger om?"

Byrge dreiede paa sin Hue, hans Læber skjælvede. Ordene trængte sig frem med Møie. „Mester Geert har en ung Datter, naadige Herre og Konge! hun og jeg ere gode Venner, jeg har holdt af hende, fra jeg var en lille Dreng, men de vilde ikke vide af mig at sige; da jeg friede, sagde han nei, og

viste mig bort, det havde han vist gjort igjen igaar, hvis jeg ikke var kommen med en Bestilling paa to store Kirkestager fra min Herre, Knud Pedersen.“

Her tav Byrge og saae hen paa Kongen. Han troede at have talt formeget og for dristigt, men det strenge, næsten vilde Ansigt ligeoverfor ham lod til efterhaanden at være bleven mildere, Furerne glattede sig i den høie Pande. Kong Christjern smilede og sagde:

„Hvad saa mere? bliv Du kun ved, min Søn, hvorfor tier Du, alt det er der jo intet Ondt i, Du holdt altsaa af det Guldsmedbarn?“

„Ja, naadige Herre og Konge, jeg holder af hende endnu, det bliver ikke anderledes i denne Verden, alle mine Tanker og Længsler bo og bygge hos hende. — Bi kun lidt, tænkte jeg ved mig selv, da Mester Maxem jagede mig bort, jeg kommer igjen, det skal nok blive til noget, jeg skal faae Navn, jeg skal faae en Plads blandt Godtfolk, — og saa skyndte jeg mig og arbeidede, som jeg kunde bedst, jeg lærte at figte og stikke, jeg kan ogsaa noget med at læse og skrive paa Tavle,

skjøndt ikke meget. Der kommer vist en Dag, hvor jeg faaer Brug for det, tænkte jeg, Eders Naade trænger haardt til Krigsmænd, og naar I først seer, jeg duer til noget, siger I kanske til mig, at det er ret gjort, og giver mig Forlov at voxe iveiret.“

„Men hvad synes *hun* derom, din lille Pige, tal ogsaa om hende, hun er vel glad over, at Du skynder Dig og bjerger fremad?“

Væbneren rystede paa Hovedet. „Ak nei, Herre Konge! ikke det mindste, hun bryder sig hverken om Rang eller Stand, hun bryder sig blot om mig. Boede vi nede i den lille Gyde, var det godt, boede vi ude paa den vildene Hede, eller under Træerne mellem Skovens Fugle, vilde hun ogsaa være glad derfor, hvis vi bare fik Lov til altid at være sammen. Saadan tænker hun, hun har kun een Feil, en eneste: — hun er rig og jeg er fattig, derfor maa vi ikke faae hinanden. Nu, da Hr. Knud Pedersen skikkede mig over i sit Ærinde, mente jeg, der var Leilighed til at komme fremad. Han trængte haardt til Pengene, og den Sum, jeg skulde hente, stod kun paa daarlige Fødder. Kan Du faae

min Laaner til at betale og bringe Pengene med hjem, saa har Du baaret Dig ad som en brav og retskaffens Karl, og jeg skal forskylde din Umage efter bedste Formue. Det gik, jeg havde Posen i min Haand, og Mettes Øine lyste og skinnede da jeg fortalte om mit Held. Det gaaer fremad, hviskede hun sjæleglad iaftes. — Ja, det gik fremad, nu staaer jeg længere borte end nogensinde før. Hr. Knud Pedersen troer mig vel, naar jeg fortæller ham, hvad der er hændet, men jeg kjender ham, han vil trække paa Skuldren og skikke mig bort, — jeg tør ikke mere komme for hans Øine."

„Og hun! — hvad mener Du, hun vil sige til dette?"

„Ak, naadige Herre Konge! Hun vilde komme til mig idag som igaar, hvis hun kunde, og idag heller end igaar, fordi hun troer, at jeg nu trænger mere til hende. Hengivenhed, det er hendes Religion, hun troer og bygger paa mig, derfor er hun ogsaa fortabt med mig."

„Hvem veed det," sagde Kongen. „Lad os først see ad." Han sad og grundede noget.

Det var saa ungt, saa friskt, saa lidt beregnet, alt, hvad Byrge fortalte. Taarerne løb ned over Kinderne paa ham, medens han skildrede sin Ulykke med en Sandheds Magt, som hans Tilhører syntes at paavirkes af. Da Kongen havde siddet nogle Øieblikke, foroverbøiet og stirrende hen for sig, bankede han i Bordpladen med Skaftet af sin Stok. Den gamle Tjener aabnede Døren og traadte ind.

„Har Du forrettet mit Ærinde?“

Frænkel nikkede og udbrød dæmpet: „Han venter derude.“

„Godt, saa kan Du, Byrge, gaa lidt ind i Stuen her næstved, der vil Du finde en ung Kvinde, som ligner hende, Du nylig talte om, hun har ogsaa kun Troskab og Hengivenhed til sin Religion, hun forstaaer Dig. — Imens skal jeg see, hvad vi kan gjøre herude.“

Byrge gik, Frænkel aabnede Døren for en Mand, som stod i Gangen. Imidlertid satte Kongen sig i Armstolen ved Bordet. Den Kommende var en lille, trivelig Person med et rundt Hoved, gule, tætskaarne Haar og en Næse, der saae ud som en Kugle paa en Stilk. Udtrykket i hans Ansigt var listigt

og forslagent: lurende og aarvaagne Øine, og en Mund, hvis behagelige Smil syntes at forøges, medens han stod foran Kongen. Han bar en sirlig, brun Klædesdragt, udslidset med sorte Fløilspuffer og to Rækker ciselerede Sølvknapper ned ad Brystet.

„Naa, Mester Geert! hvordan har han det, og hvordan lider det fremad med den Sølvstob, jeg bestilte? Jeg har ikke fornummet til ham i mange Dage.“

Guldsmeden stillede det ene Been foran det andet, medens han bukkede og svingede med Armene saa hans runde Hatteskygge feiede hen ad Gulvet.

„Beder ydmygt om Pardon, allergnädigste Herre og Konge! vi virke Nætter og Dage paa den Stob, aber wenn man hat den Gnade at arbeide for en Mand som Eder, der forstaaer sig paa Kunst og Behænde, saa maa Værket være derefter. Vorherre og de kjære Helgener, som due noget, fremfor alt; paa Mandag otte Dage! saa vilde jeg ønske den Guldsmed, Benvenuto Cellini, som hans høie Naade, Kønig Franzen til Paris gjør saa megen Staahei af og kalder for sin allerliebste Freund,

kunde være her gegenwärtig og fælde Dom over min Sølvstob. Om han ikke skulde forsikre Eders Naade, det var det bedste Stykke, han havde seet, saa kan han gaa hjem igjen og hænge sig, aber jeg vil ikke mere kalde ham for en dygtig Mester."

Kongen hørte paa denne lange Forklaring med stor Taalmodighed. „Hvordan har Hans Hustru og Datter det?" spurgte han, da Maxem tav og trak Veiret. „Hun er nu snart en voxen Kvinde, den Smaa, hvad er det hun hedder? Han maa se at faae en Frier til hende."

Guldsmeden gned sig paa Næsen, hans Mundvige droge mere opad mod Øinene, medens han brast i en klukkende Latter.

„Ak, Eders Naade! En Frier kunde hun faae sig saa nemt, som jeg kan trække mine Buxer paa, aber En som duer Noget, En med Mønt og Midler, derpaa kommer det an. Guld er hart, siger min Kvinde for et Ordsprog, aber man ligger bedre derpaa end paa Straa."

„Saa hans Kvinde holder ogsaa paa Mønt og Midler?"

„Om hun gjør, hun er fra Lybæk, min Fødeby, og der lære de at se paa Skillingen. Jeg vender den een Gang, før jeg giver den ud. Hun vender den to.“

„Saadan en god Frier har han endnu ikke fundet til Barnet?“

Guldsmeden syntes ikke rigtigt om den vedvarende Interesse, Kongen syntes at nære for hans Datter. „Endnu ikke,“ svarede han, „der er unge Karle nok, de flokkes om hende, som Graaspurvene om et Stykke Kümmelskringle, i Kirken see de mere paa hende, end paa Motter Marie, med sin kleine Jesusknabe, og give sig flittig Ærinde ind i min Bod, for at faae Mette itale. Det er ikke længere siden end igaar, vi havde Besøg af den Sidste, Byrge Jensen hed han, en skidt Knægt forresten, skjøndt han tjener adeligt Herskab og stammer fra Godtfolk.“

„Hvad vilde han da hos Jer?“ spurgte Kongen med en mistænkelig Venlighed.

„Hvad vilde han, glorwürdige Herre og Konge! det Samme som alle de Andre: se at faae Mette itale, skjøndt jeg har verfet ham paa Døren tilforn. Han bragte med sig en

Bestilling fra Knud Pedersen til Thim, — alle adelige Herrer søge jo min Bod, de vide nok, med hvem de har at gjøre, — den Bestilling var hans Paaskud, saa sad han og snakkede en Hob forbandet Tøi om, at han vilde drage i Krig, og at Eders Naade skulde hjælpe ham fremad, han fortalte ogsaa om en Pengepose, han havde hentet, og imorges kom han ned og sagde, nu var den stjaalet bort oppe fra hans Kammer. Lutter Unsinn! der var hverken Pose eller Penge; har den Klophammer bragt noget med sig, saa maa han have spillet det bort, sviret og doblet med de unge Karle i de smaa Gader. Det er til at tage Forgift paa."

Kong Christjern syntes at give nøie Agt paa alt, hvad Guldsmeden fortalte. Mod Slutningen af hans Fortælling vedblev han uafbrudt at stirre paa en tyk og udgraveret Guldring, som Maxem bar paa Pegefingeren.

„Eders Naade seer paa min Ring, den er gammel, den, et Arvestykke, der i umindelige Tider er gaaet fra Slægt til Slægt i min Kvindes Familie."

Med disse Ord tog han Ringen af og rakte den til Kongen.

„Den maa jeg vise Dyveke, hun holder af saadan noget. I er vel Mand for at kunne gjøre Mage til den, om det blev forlangt?“

Guldsmeden spidsede Munden til et overmodigt Udtryk og trak paa Skulderen. „Der er ikke det Værk i den vide Verden, dannet af Guld eller Sølv eller Edelstein, uden at jo Gert Maxem er Mester for at gjøre Mage til det. Eders Naade veed, hvad jeg duer til, jeg har sagt mangfoldige Gange til Folkene hjemme: Eders Naade forstaaer sig paa Kunst og holder den, der duer noget, i Agt und Ehre, ikke som Eders Formand i Embedet, den salige Kong Hans, der kun æstimerede Borger og Menig for Skarn og Dræk, med Tugt at melde.“

Kongen saae paa Ringen og dreiede den til alle Sider. „Den maa Dyveke see,“ gjentog han. „Gaa nu ud i Sideværelset her næstved, til jeg kalder paa ham, kanske kan han faae en ny Bestilling med sig tilbage.“

Da Maxem var gaaet, sad Kong Christjern og betænkte sig noget, før han bankede paa

Bordet. Solen skinnede ind til ham, henne i Vinduet hang et Fuglebuur, hvori to Irisker kappedes om at udføre den mest skingrende Musik. Den gamle Frænkel kom ind, Kongen vinkede ham hen til sig og udbrød dæmpet:

„Du maa skaffe en Mand, der kan gaa Bud til Mester Maxems Bod, En, som Ingen kjender dernede. Hvem skal vi faae til det?“

„Min Søstersøn sidder inde i Kammeret, han er nylig kommen fra Lolland og er fremmed her i Byen.“

„Godt, hør nu nøie efter: Han spørger efter Guldsmedens Kvinde, og nævner ikke, hvem der skikker ham, saa viser han hende denne Ring, og hilser fra den hun veed nok, at hun skal fly ham den Pose Penge, de fik fra Byrge Jensen igaar. Har Du mærket Dig mine Ord?“

„Det skal blive besørget, som Eders Naade siger,“ svarede den gamle Tjener med et listigt Smil, „men om den Guldsmedkvinde nu skulde gjøre Vanskelighed ved at levere Pengeposen til en fremmed Karl?“

„Det er ogsaa sandt. Du kan sige, hun skal skikke sin Datter med. Gaa og bær Dig

fornuftig ad. Ingen maa vide, hvorfra det Sendebud kommer.“

Frænkel tog Guldsmedens Ring og forlod Stuen. Kongen gik op og ned ad Gulvet med Hænderne paa Ryggen, det milde Smil var forsvundet, det trak op til Uveir i hans furede Pande. Af og til traadte han hen til Vinduet og saae ud af de smaa Ruder. Der forløb en Tid under utaalmodig Venten, endelig saae han Frænkel gaa ud af Porten hen mod en ung Pige, som fulgtes af en fremmed Mand. Strax efter lød Skridt paa Gangen. Det Smil, som fløi over Kongens Ansigt, medens han gik til Døren og talte nogle dæmpede Ord, varslede ikke godt. Han aabnede derefter den anden Dør, hvorigjennem Byrge var forsvunden, og kaldte:

„Kom saa ind, Du. Nu troer jeg nok, vi har Musen i Fælden. — Skjul Dig der bag Gardinet, og vær rolig til jeg siger, Du skal træde frem.“ Efter disse Ord bankede han i Bordet og lod Guldsmeden komme.

„Hvordan var det nu, han fortalte om den Pengepose, som Knud Pedersens Svend havde mistet. Tal Sandhed, Mester, det raader

jeg ham til, og dølg mig intet. Jeg har Lyst at vide ret Besked om Sagen.“

Guldsmeden rystede paa Hovedet. „Det er en Skarns Karl, en stor Gaudieb, den Byrge. Jeg veed af ingen Pose at sige. Han har havt Pengene, det paastaaer han, aber jeg tør tage Forgift paa, at de maa være forloret og sviret op længe før, han kom i min Huus. Om han var her, skulde han ikke vove at se mig i Øinene og nægte det.“

„Ja, der staaer han,“ sagde Kongen og drog Gardinet tilside, „han nægter det og tilføier udtrykkelig, at I har havt Pengeposen i Eders Hænder.“

Guldsmeden foer et Skridt tilbage, da Byrge saa uformodet fremstillede sig, han saae paa Kongen, snappede efter Veiret og udbrød:

„Rare Byrge! groszmächtiger Edelmand! — kommer i en agtbar Borger sin Huus, for at bede om Kvarteer, og gaaer ud af det igjen for at tyvte ham, aber glückligviis kjender Eders Naade Geert Maxem som en rigtig brav og ærlig Mand; jeg svarer Skat og Byrde og holder fjorten Svende i Værksted

og Bod, saa der er Ingen, som fæster Lid til hvad saadan en Hundsfot falder paa at sige.“

„Hold sig rolig, Mester,“ sagde Kongen og lagde Haanden paa Maxems Skulder. „Det er netop for at bevise Eders Ærlighed, jeg lader Eder kalde. Da Byrge imorges forlod sit Herberge, gik han ned til Spaakvinden i Hestemøllernes Gang, Djævelen tage det Tyvekram! — hun skulde vise igjen, det laa ham svært paa Sinde at faae den Pose tilbage.“

„Og Spaakvinden sagde, jeg vidste Besked om den?“ spurgte Maxem.

„Hun løi og kom med tusind dumme Ting, som den Sort Kvinder pleie, men saa mødte han mig, forstaaer Du, *mig!* jeg lovede at hjælpe ham tilrette.“

„Saa Eders Naade kan sige, hvor han skal finde Penge? — Ja, lad os se ad,“ tilføiede han spottende.

Døren gik op, Guldsmeden foer tilbage og stirrede frem for sig med den dybeste Overraskelse. I Dørkarmen kom en ung Pige tilsyne, lille, bleg og skjælvende, hun vovede ikke at træde frem i Stuen, men stod og trykkede sig sammen under den uldne

Halvkaabe, medens hendes store, graablaa Øine gled fra den Ene til den Anden med et Udtryk af Forbavselse, der ikke var ringere end Guldsmedens.

Synet af dette fromme og uskyldige Barn lod til at vække blidere Følelser i Kongens Hjerte; han havde selv Børn, Mettes Øine mindede ham om deres. Hver Aften fandt han i sit Hjem tre smaa, yndige Ansigter med samme Uskyld samme tillidsfulde Tro paa alt, hvad der omgav dem. Det kunde Mester Maxem i dette Øieblik takke sin Gud for.

„Kom kun frem, Du Lille! det er dog din Hjælp, vi har meest fornøden her, Du er jo Guldsmed Maxems Datter, det er Dig, der gaaer saa flittig i Kirke, og det, Du bærer under Kaaben, er en Pose Penge, din Moder har flyet Dig.“

„Ja, Eders Naade, som min Moder har flyet mig,“ gjentog hun dæmpet.

„Og Du Væbner, gjenkjender Posen for din, kom nærmere og se paa den.“ Byrge nikkede og dvælede med at svare, det blev ham pludselig klart, hvad der her stod paa Spil for Guldsmeden. Kong Christjern brød

sig heller ikke om Svar, Aarerne svulmede i hans Pande, idet han lagde sin Haand paa Maxems Skulder. „Nu Du! — tilstaa alt, strax paa Øieblikket, og hvis Du dølger noget, og hvis Du lyver igjen, skal jeg spille med Dig, saadan at Du inden Nymaane kommer til at klæde Steile og Hjul, saasandt Gud være mig naadig.“

Maxem var forvandlet, der blev ikke et Spor tilbage af hans tidligere Sikkerhed og Overmod, hans Ryg krummede sig, hans tykke Læber havde et blaaligt Skær, han stønnede og udbrød halvt grædende: „Ak, gnädiger Herre og Konge, habt Erbarmen! habt Erbarmen! Jeg er en uskyldig Mand, Gud seer ind i mig, jeg strittede imod og strittede imod af al Fomue, aber saa kom Djævelen og fristede mig, hvad kunde jeg gjøre ved det? Pengene laa der, — i Halmen under Hovedgjærdet, — han var gaaet ned; jeg puttede dem tilside.“

„Hvor gjemte Du dem?“

„Under de løse Fliser foran Kaminhullet.“

„Hvad siger Du dertil?“ spurgte Kongen, henvendt mod Byrge.

Væbnerens Øine straalede. „Jeg troer, at Eders høie Naade ikke bør fæste formegen Lid til, hvad Mester Maxem anklager sig for. Han taler kun saa i sit Hjertes Frygt og Angest. — Nu da han nævner Kaminen, falder det mig pludseligt ind, at ikke han *men jeg selv* har forputtet Pengene der, netop under de løse Fliser. — Jeg var kanske noget rusende iaftes ved Sengetid. Mesters Mjød og Øl gik mig i Hovedet," tilføiede han med en paatagen Dristighed, der skjulte den Frygt han følte over dette Udsagn foran hans Dommers skarpe og forskende Øine.

„Naa, saa Du er uskyldig, Mester, og har slet intet med Sagen at bestille?"

Guldsmedens Mund trak sig igjen op til det tidligere selvtilfredse Smil: „Jeg staaer bare og lytter til, om han ogsaa virkelig vover at anklage mig, den Byrge Jensen, som skal være min kjære Svigersøn og have min eneste Datter tilægte."

Mette udstødte et dybt Suk. Begreb hun den Indflydelse, hun udøvede paa Kongen, eller var det ifølge en pludselig Inspiration? hun lod Pengeposen falde, greb Kong Christ-

jerns Haand, kyssede den, idet hun knælede ned foran hans Fødder og hviskede skjælvende og frygtsomt:

„Vær ikke for streng, I kjære, naadige Herre Konge, for Guds og Jesus Skyld! I veed dog bedst, hvordan alt er gaaet til, for Eder kan jo intet blive skjult.“

Kong Christjern stod et Øiebilk tavs og grundende og saae fra den Ene til den Anden, før hans Blik fæstede sig paa Mette. Det brød og kæmpede i hans Sind, men da han følte Varmen af den knælende Piges bløde Læber paa sin Haand, smilede han og klappede hende paa Hovedet.

„Du skal ikke være bange,“ ytrede han dæmpet og vendte sig om mod de Andre:

„I kan kalde det en Lykke, I to Kjeltringe, at I har Eders Mester for Jer, og at jeg lige saa lidt troede Dig Guldsmed før, som jeg nu troer, hvad den Væbner staaer og fortæller. Hvem af Jer skulde jeg straffe? Den Ene er jo ikke bedre end den Anden.“

Maxem havde faaet sin freidige Mine tilbage, han drog Beenklæderne lidt høiere iveiret og udbrød med hævet Røst:

„Das hab' ich ja immer gesagt. Eders Naade er ikke som en anden Mand, I seer durch, und læser ligesaa klart i en Menneskens Brust, som jeg læser paa min Fibelbræt.“

Kongen afbrød ham, hans Bryn trak sig sammen, idet han vedblev:

„Ja, nu troer din gamle Gavtyv vist, at det er for din Skyld, jeg seer igjennem Fingre med Dig. Det er din Datter, Du kan takke derfor. Det er hendes fromme Øine, dér stemte mig til Naade. — Han skal være din, den unge Karl der, jeg tænker forvist, Du kan lide paa ham; gaa saa jeres Vei Allesammen“, tilføiede han og lagde Haanden paa Mettes Hoved. „Bed for din Fader, mit Barn! bed for ham, naar Du gaaer i din Seng, han kan have det nødig. — Jeg troer paa, at Vorherre hører den rene Jomfrues Bønner.“

Gode Venner.

Naar man seiler gjennem den store Kanal i Venedig fra San Giorgio magiore op mod Rialto, møder Øiet en broget Mangfoldighed af Kirker, Klostre, Taarne og Paladser i disse matte, blaalige eller mørkegraa Farver, som Tiden efterhaanden giver Graniten og Marmoret. Det er et vidunderligt rigt Prøvekaart af den forskjelligste Stil og Bygningskunst, som her udfolder sig; Gothikens og Renaissancens Kraft og Høihed, Grækernes rene og ædle Smag, Maurernes og Byzantinernes fantastiske Rigdom og Pragt, Rococcoens yppige og extravagante Opfindsomhed, umulige Engle, groteske Uhyrer, Blomster og Vaser, forgyldte Linier og Snirkler, Frugter og Fugle, — Alt aabenbarer en Fylde af Skjønhed og uendelig Harmoni, som vor moderne Ædruelighed ingensinde har kunnet hæve sig til.

Lysvirkningen i dette Billede bidrager ogsaa sit til at forøge dets magiske Storhed. En klar, gjennemsigtig Luft viser i Baggrunden Tyroleralperne som en mørkeblaa Sky, Sneen glimrer oppe i Gletscherne, Bjergenes fine, bølgende Linier smelte næsten sammen med Horizonten, den glødende Sol giver, idet den stiger eller synker, enhver Gjenstand sit særegne Udtryk. Her falder en skarp og concentreret Straale henover et af Paladserne, røber et Øieblik alle Liniers og Formers Skjønhed i en Balcon, en Søilerække eller en Vinduesbue, for næste Øieblik at lade dem træde tilbage i deres forrige Skygge, hist trænger en anden Straale ned imellem Taarne og Gavle, kaster et skarpt og glimrende Streiflys ud over Kanalen. Da faae Lagunernes dunkle Vande Liv, det funkler, zitrer og straaler i dem som et Hav af flydende Kviksølv. Efterhaanden som Dagen svinder, blive Slagskyggerne mørkere, Kanalernes bugtede Veie hylle sig i Taage og Dunkelhed, medens Aftensolen endnu skinner paa det Øverste af Paladserne og kaster sit varme og farverige Lys over deres Tinder, som et Diadem

om en Fyrstindes Pande. — Fra Dag er det pludselig bleven Aften, med den kommer Maanen op af Adriaterhavet, spreder Taagen, hilser paa det gamle Klokketaarn og Markuskirkens Spir. — Det er især i Maaneskin, Billedet af Venedig har den største Tillokkelse, enhver Gjenstand viser sig da i færre Enkeltheder, men sikkert med større Totalvirkning. Det blaalige og drømmende Lys, de dybe og brede Skygger, som indhylle Paladserne i et hemmelighedsfuldt Halvmørke og forstørre alle deres Forhold, de mumlende Laguner, Tavsheden, Ødet griber os. Alt har et eget feagtigt fantastisk Præg, en høitidelig Alvor, en Duft af Romantik, forsaavidt det Romantiskes Begreb er, gjennem Natur og Kunst at vise en mystisk Baggrund, der paakalder Indbildningskraften og vækker den til Virksomhed. Minderne tale, det Forbigangne bliver levende, selv den Ligegyldigste gribes af en Magt, som ingensinde senere lader sig fortrænge fra hans Livs blege Erindringer.

Der er brugt mange Ord til at fortælle om Venedig, Digterne besang det, enhver Beskuer gispede efter Luft for at give sin Hen-

rykkelse Udbrud i nye Superlativer. Ingen af dem alle har dog kunnet meddele et fuldstændigt Billede af denne sørgende Enke, hvis Smykker man har laant eller plyndret eller efterlignet, medens hun tavs og forladt staaer og drømmer om Fortiden og stirrer hen over Lagunernes mørke Vande. Hvilke mindeværdige Historier var der ikke at fortælle, hvis disse Mure kunde tale, men Alt er trykkende tavst og hemmelighedsfuldt hernede, Klostrene staa tomme, Paladsernes Porte ere tilstængede, Vinduerne lukkede med store Skodder. Den mørke Gondol glider i sit Ligklæde af sort Fløiel eller sort Klæde henover Kanalen, hurtig og lydløs, som en Fugl gjennem Luften, Folket hvisker i Gaderne, Alt befinder sig i en uforsonlig Kamp med det Aabne og Meddelsomme, det er, som om Enhver bar paa sin Hemmelighed eller frygtede for at vække den, der slumrer omkring ham. Gravene gjemme deres Ofre under store Ligsten eller under et pragtfuldt Flor af Blomster. Lagunerne afspeile kun den blaa Himmel og den glødende Sol paa deres Overflade, hvad der hviler under den er tavst, de

Døde tale ikke, — det er vist ogsaa bedst for de Levende.

Paa høire Side af Rialtobroen ligger der en gammel Stenbygning med brede Karnapper og fremspringende Altaner, i en Stil, der synes at skrive sig fra den tidlige Middelalder. De første Eiere af dette Palads have illustreret deres Smag med en Rigdom, Pragt og Overflod, der udtaler sig i Alt. Basrelieferne over Vinduerne ere af udmærket Arbeide, Vaser af mørkegrønt Serpentin smykke alle Facadens Gesimser, slanke, polerede Søiler af rødt, ægyptisk Marmor bære en Buegang rundt om hele den nederste Etage; Alt hvad der gjør Livet let, straalende og bevæget var engang forenet her. Berusende Festers Larm, Hyldest, Blomsterduft, bedaarende Ord, Ord, som man skjælvende hvisker som brænde deres Minde ind i Hjertet og aldrig lade sig fortrænge siden. Hele dette Blændværk af Ungdom, Letsindighed og Lykke, som ikke taaler at analyseres, skjulte sig engang bag disse Altaner eller lød ud over dem. Siden har Tiden lagt sin tunge Haand paa Paladset. Store Træstivere støtte det, flere af Kapitælerne ere

faldne ned og hensmuldrede under deres Søjler, fra de dybe Revner i Murene blomstrer en yppig Vext af Løvetand og Kampanula. I det gamle Vaabenskjolds Plads over Porten har en Gjøgefamilie bygget Rede og lurer forgjæves paa Svalerne, som skrigende flyve ud og ind gjennem de sønderslagne Ruder. Hvad har dette Palads i Aarenes Løb maattet dølge i sit hemmelighedsfulde Mørke? Hvad lukkede disse graa Mure sig omsider for? — Nød uden Trøst, Skyld uden Bod, Lidelser uden Forløsning.

Stedet har i Mandsminde været ubeboet, de hvide Marmortrapper, som føre op fra Kanalen, ere næsten skjulte af et grønt og slimet Mos. Murene hæve sig mørke, tankefulde og truende over Vandet, som Titelblad paa en sørgelig Historie.

Medens Østerrigerne holdt Venedig besat, havde de engang isinde at anvende det omtalte Palads til Kaserne, men opgav det igjen, uden at nogen vidste Grunden. — Det er for fugtigt, mente Gondoliererne. — De turde ikke bo der, paastode Andre, de Levende bleve jagne bort af de Døde. Om Aftenen

kigge mørke og truende Skikkelser frem bag de rustne Jernstænger. Ulykken aander ud fra Stedet.

Marino Gradenigo var den Sidste, som beboede dette Palads. Hans Vaabenmærke, en Sølvtrappe i rødt Felt, er endnu synlig over den indre Porthvælving. Slægten Gradenigo hørte til Venedigs ældste Adel og har spillet en fremragende Rolle i Republikkens Historie. I Aaret 837 var En af Marinos Forfædre den trettende Doge i Venedig. En Anden blev kronet med en Laurbærkrands i Markuskirken, efter at have frelst Republikens Flaade i et Søslag mod Genueserne. En Tredies beskednere Fortjeneste indskrænkede sig derimod til at være en udmærket Svømmer, som saadan frelste han Dogens unge Datter og fik hende tilægte. Folk kaldte ham Delfinen, et Navn, han fandt saa stor Behag i, at han lod sætte tre Delfiner i sit Skjold og ombyttede Navnet Gradenigo med Dolfino. En gammel Legende fortæller et Jertegn, hvor Dolfinos Navn igjen forekommer: Da den hellige Markus's Lig blev ført fra Alexandrien til Venedig, sad der paa Evangelistens Finger

en rusten Jernring, som man ønskede at ombytte med en mere kostbar Prydelse. De Tilsteværende prøvede forgæves paa at tage Jernringen af, det hellige Lig holdt fast paa den, indtil Giovanni Dofino kom, for ham aabnede den Hellige sin Haand, og tillod ham villig at ombytte Ringen.

Marino Gradenigo var den Sidste af sin Slægt. Man ansaae ham for en Særling, fornem og stolt syntes han at bære paa Vægten af alle sine Forfædres Bedrifter. Tidligere havde han været en af de bedste Gondolierer i Venedig og flere Gange vundet Prisen ved Regattaen, en Bedrift, som ikke var ualmindelig for Republikens unge Adelsmænd. I de maaneklare Nætter traf man dengang ofte Marino i sin Baad drivende for en Aare seile omkring i Kanalen. Senere blev han kjed heraf, holdt sig indesluttet i sine store og gjenlydende Sale, uden at røbe den ringeste Deltagelse for, hvad der hændtes i Verden omkring ham. Han havde afslaaet enhver Opfordring til at deltage i Republikens Styrelse. Venedigs fornemste Adel drog en Dag til hans Palads for at overtale ham til at lade

sig vælge til Medlem af Timandsraadet. Marino modtog Sendebudene, siddende midt i en stor Sal, hvis Vægge vare skjulte af Vaaben, erobrede Faner og gamle Billeder.

„Se Jer om," sagde han. „Mine Forfædre hilse Eder. — — Han der hjalp med at erobre Konstantinopel, den gamle Admiral hisdhenne har vundet Republikens største Seire, hele Rækken paa den modsatte Væg har været Venedigs Hertuger, — kan jeg da være Medlem af Timandsraadet? — Slægten Gradenigo fører jo en Trappe i sit Vaabenskjold. — Trinene vise alle opad."

Sendebudene gik. Gradenigo indhyllede sig atter i sin tavse Forladthed. Hengivenheden kan trænge sig frem til et Straaleie. Kjærligheden sende sin Solstraale ind i den Dødsdømtes Celle, til Marinos Palads vovede de sig ikke, hans Vinduer vare tilhyllede, Dørene aabnede sig kun i sjeldne Mellemrum for en gammel Mand, en Slægtning, der tøvede hos ham i nogle Øieblikke og lod til at ile med at komme bort igjen. Han blev ved at være alene. — Hvad søgte han i Mørket og Ensomheden? Havde han noget at skjule, og hvem

kunde ikke have det i Venedig? Grublede eller drømte han maaske og vidste, at Tankerne ligesom Aanderne elske Nat og Tavshed, — sørgede eller led han og søgte som det saarede Dyr Mørke og Skjul for sine Lidelser? — Det fik Ingen at vide.

Hans Ydre var barskt og frastødende, det viste en gulbleg Ansigtsfarve, en flad, tilbagefaldende Pande, hule og rynkede Kinder, en smal, skarptegnet Mund og smaa, graabrune Øine, som stirrede frem fra dybe Huler. — Det hele Aasyns Udtryk var, saa at sige, forenet i disse lurende Øine, der laa hverken Lidenskab, Tro eller Overbevisning i dem alt hvad de fortalte var Hovmod og Mistillid. Tintorretto har malet ham, hans Billede hænger i det store Galleri, ligeoverfor Cæsar Borgia og hans Fader, Pave Alexander den Sjette. Hvad Billedet derimod ikke kunde vise, var en Legemsfeil, som i høi Grad lod til at være pinlig for Marino, — han haltede.

Tiden gik, Marino Gradenigo var en gammel Mand, han havde omsider naaet den Lykke, han syntes at søge, var bleven glemt og ubemærket, da der paa engang dukkede

et Rygte op, som bragte ham i Alles Munde. — Marino formæler sig, hed det, Rygtet er utroligt, ganske umuligt, men alligevel fuldstændig sandt. Og hvem var den ulykkelige Brud? — Bianca Colonna, Datter af en fyrstelig Slægt, hvis Stammefader havde bragt Frelserens blodbestænkede Søile fra Palæstina til Rom, og hvis Overhoved stod indskreven i Venedigs gyldne Bog som Prinds af det romerske Rige, Storconnetable af Kongeriget Neapel, Hertug af Tagliacozzo, Fyrste af Palliano og Sonnina. Bianca Colonna, Arvingen til alle disse Herligheder, den yndigste og mest forgudede Dame i Venedig, neppe atten Aar gammel, trolovede sig nu med Marino Gradenigo.

Derom talte Ledigggængerne paa Torvet ved Ponte Rialto, i Procuratorierne, i Buegangene foran Markuskirken, overalt; man trængte sig om Marchese Dolfino, den Eneste, for hvem Marino bestandig havde aabnet sine Døre, bad om Forklaring, udfrittede ham, han maatte jo vide Besked om Sagen, og den gamle Dolfino smilede, nikkede og bekræftede Rygtet. Marino havde Fyrstens Samtykke,

Datterens Ja. — Livet formælede sig med Døden.

Medens dette Rygte stod i frodigst Blomst, kom en Eftermiddag en ung, tilsløret Dame ind i Markuskirken for at bede. Hun blev fulgt af tre Tjenere, hvoraf den Ene, en Negerdreng klædt i gult Atlask, Silkestrømper og Fløiels Baret, bar hendes Bønnebog og en Pude af rødt Saffian, som han lagde ned foran et af de smaa Kapeller til venstre for Hovedalteret. Derefter gik han tilbage til sine Kammerater udenfor Kirkedøren. Da Damen viklede sig ud af sit sammenslyngede Slør, saae man et af disse fine og deilige Hoveder, som Tizian og hans Elever gjentagende have foreviget blandt Venedigs Adel, Kvinder med længselsfulde, brændende Blikke, smægtende, halvaabne Munde, smaa, bløde, næsten gjennemsigtige Hænder, Billeder, der blot behøve at stige ud af deres Rammer og gjøre sig levende for at blive tilbedede og forgudede paany. — Ifølge Mode eller en bizar Smag tildelte Kunstnerne fra den Tid næsten alle disse Skjønheder et stærkt gyldent, rødgult eller brunrødt Haar. Den unge

Dames Haar var derimod kulsort, med et blaaligt Skær, slynget sammen i en bred Fletning og smykket med en stor, blegrød, levende Rose. Ligbleg og zart som en Blomst, der var voxet op under Glas eller i Skygge og ikke fik nok af Sollys og Varme, syntes hun med Møie at bære sit yndige Hoved. Hendes ovale Øine vare halv tilslørede af lange Øienhaar, der fadlt ned over Kinden, som en mørk Fryndse. Der boede mange Forjættelser i disse straalende Øine, megen Varme og en dyb, tilbagetrængt Lidenskabelighed i deres Udtryk, men tillige noget Ædelt og Høisindet og hele den kydske Tro, som Gud lægger i de Unges Sjæle; de indgøde Tillid og syntes at sige: vi fordre, men skuffe ikke. I dette Øieblik, da hun hævede dem i Bøn til Madonnabilledet over Alteret, vidnede de om en dyb Kummer, hun sænkede sit Hoved, foldede sine hvide Hænder og sank ned paa Puden i en Stilling, som i dens hjælpeløse og klagende Forladthed udtrykte noget ubeskriveligt Barnligt og Rørende.

Kirken var tom, der havde været Høimesse om Formiddagen, en stærk Duft fra

Røgelsekarrenes Virak var endnu udbredt i alle Gange. En Svale fløi omkring oppe under de store Hvælvinger, Eftermiddagsolen kastede et funklende og spraglet Skær gjennem de farvede Ruder og tilintetgjorde næsten Lyset fra den lille, evigbrændende Lampe, som hang ned foran Madonnabilledet. Damen var hensunken i en dyb og inderlig Bøn.

Ene var hun dog ikke i den store Kirke. Bag den nærmeste Pille stod en Mand, indhyllet i en Kappe, fra hvis Folder et lysbrunt Ansigt stirrede hende imøde. Fra det første Øieblik hun traadte ind, havde han lagt Mærke til hende, uden at hun anede det, var han bleven Vidne til den dybe Smerte, som hun kun vilde betro Gud og Ensomheden, og hvortil hun havde valgt denne Time. Idet han traadte nærmere, saae hun iveiret, en mægtig Overraskelse blev synlig hos hende. Hun vilde reise sig, men var ikke istand dertil. Hendes Læber bevægede sig, men der lød ingen Ord fra dem, hans bønlige Blik lod til at hilde hende i en Fortryllelse, mod hvilken hun forgæves søgte at kæmpe. Han knælede ned paa Gulvet ved hendes Side.

„Gaa ikke bort!“ hviskede han med en Røst, der lød dyb og skjælvende. „Hvorfor bøier De Deres Hoved fra mig? — Jeg har ikke seet Dem saalænge, jeg har ventet her siden imorges, jeg troede vist, De vilde komme. — Giv mig et Ord, et eneste Blik, saa vil jeg tilbede Dem, som De tilbeder Madonna.“

„De maa ikke tale saaledes til mig,“ sagde hun hviskende, næsten lydløst, „jeg tør ikke høre paa Dem. De veed det, imorgen formæler jeg mig med Marino Gradenigo.“

„Er det da en Forbrydelse, jeg har begaaet, at leve, tænke og drømme om Dem, saalænge jeg har kjendt Dem, eller hvorfor er jeg dømt til at lide saameget? — Ja vist! imorgen! imorgen tilhører De ham, som ikke begriber Dem, en Olding, der aldrig vil sætte Pris paa den Juvel, Tilfældet lod ham finde, og der gives ingen Redning for Dem, ingen Naade for mig, han kommer som en Røver og siger: giv mig din Ungdom, din Skjønhed, dine Drømme, dit Hjertes friske Varme, giv mig din hele Fremtid og alle dens Blomster, jeg giver Dig Døden og en klam Grav til Gjengjæld, imorgen rækker De ham Deres

Haand og svarer Ja. — Jeg har bedet til Madonna og alle Helgene, paakaldt dem for at finde et Lys, en Vei til Frelse, hvad kan de hjælpe allesammen? — Kæmpe og forsage, siger min Skriftefader, den dumme Munk! jeg har hverken Villie eller Evne til at forsage. Mit Blod syder, mine Tindinger banke, det er, som mit Hjerte skulde briste. — Han burde tage sig iagt, den gamle Gradenigo, han skulde blot vide det," vedblev han og skar Tænder, „hvor nær han har været min Dolk, der var ikke en Haandsbred imellem den og hans Hjerte."

„Det er ikke sandt!" sagde hun og hævede sit blege Ansigt op imod ham. „De, Alessandro! som er Æren, Modet og Styrken selv, kan ikke dræbe en Olding, og jeg kan ikke vindes ved et Mord. Vær dog rolig, og tal ikke saaledes."

„Rolig!" gjentog han, „det siger De til mig, som staaer foran den aabne Grav, hvori hele mit Liv med al dets Haab, dets Lykke og Sjælefred gaaer tilgrunde, til mig, medens de sletteste Lidenskaber storme løs i mit Indre. Jeg skal være rolig, som er beredt

til at give Alt hen for Dem, Ære, Pligt og hvad der er helligst og dyrebarest for et Menneske. — Jeg elsker Dem, jeg tilbeder Dem, Bianca, med hver Drift, med hver en lønlig Længsel, og imorgen vil De dræbe mig, imorgen tilhører De en Anden. — Jeg skal være rolig!“ Hun havde bøiet sit Hoved medens han talte, en glødende Strøm af Rødme foer hen over hendes blege Kinder, han kunde høre hendes uregelmæssige og sitrende Aande. Kun een Gang saae hun op paa ham, da trængte der pludselig en Straale fra hendes store, sorte Øine, saa mild, saa uendelig rig paa Varme og Lidenskab, at den røbede langt mere, end hun troede og ønskede. „Hvorfor siger De alt dette først iaften?“ hviskede hun.

„Naar skulde jeg have sagt det? Jeg var jo lykkelig, jeg var Deres Slægtning, jeg saae Dem hver Dag, jeg indaandede den samme Luft som De, et Smil og et Haandtryk hilste mig, hvergang vi mødtes, et Blik og et Ord i dette søde Sprog, hvis mindste Lyd De forstod at gjøre til en Musik, der bestandig siden efterlod sit Echo i mit Hjerte.

Hvad skulde desuden jeg, en fattig Adelsmand, vove at sige til *Dem*, den fornemste, den mest forgudede Dame i Venedig, Afgrunden mellem os var altfor stor, fyldt med Smerte og Sorg, derfor tænkte jeg slet ikke paa den. Hvad var der vel at sige Dem, som De ikke allerede vidste? De kjender hver Fold i mit Indre, ligesom jeg kjender Dem, Bianca, De har været Symbolet for mig paa en Karakters Renhed, et Hjertes Høihed og Adel. — Forresten har jeg jo sagt Dem det tusinde Gange. Var ikke den bankende Længsel, hvormed jeg hver Dag søgte Dem, en Tilstaaelse; — og min Frygt, hvormed jeg saae Dem drage til Patriciernes Fester, hvor jeg ikke kunde være tilstede, den bange Uvished, hvormed jeg Dagen efter spurgte mig selv: har nogen Anden modtaget hendes Smil, har hun sænket sit Hoved for at lytte til en Tilbedelse, der var dybere, inderligere end min, — var dette ikke ogsaa en Tilstaaelse?"

Han greb hendes Haand, medens han talte, og skjulte den mellem begge sine, hun lod ham beholde den. Hun bøiede sig lidt nærmere over mod ham, slog sine Øine

ned, rødmede og lyttede. Der gives ikke nogen mere harmonisk Musik for Kvinden end det stammende, afbrudte Sprog, hvori en Mand skildrer hende sit Hjertes Stemning. Hun var desuden saa overbevist om Alt, hvad han sagde. Hvorledes kan man elske og være Tvivler, er ikke Kjærlighed Sjælens Tro paa det Guddommelige?

De tav Begge, medens Tanken gjennemvandrede et uhyre Rum i Fortiden og samlede ethvert dyrebart Minde fra de lykkelige Dage, han nylig havde nævnet, ligesom man samler Erindringer om et elsket Væsen, der ikke er mere. Deres Øine hvilede fast og ufravendt paa hinanden, som om de ikke havde mere at sige, eller som om det, de ønskede at tilføie, ikke lod sig udtrykke i Ord. Hos ham var det en Attraa, hemmelighedsfuld og dristig som Haabet, lidenskabelig og glødende, fordi den saalænge havde været indespærret og undertrykt. Hos hende en ubestemt Frygt, en bly Undseelse, Kamp mellem Pligt og Tilbøielighed, en unævnelig Længsel tillige efter at høre mere af det flammende Sprog, hans Øine vedblev at tale, og som modtog

Bekræftelse gjennem de feberhede Pulsslag af den Haand, der hvilede om hendes.

En Svale fløi hen over dem og satte sig syngende paa en af Alterets Spidser. Maaske var det Modsætningen mellem Fuglens jublende Sang og deres egen Smerte, som vakte hende. Hun drog hurtig sin Haand tilbage og svøbte sig ind i Sløret. „Jeg saae Dig fra det første Øieblik, jeg traadte ind i Kirken," hviskede hun. „Hvad var det, Du bad om, da Du skjulte dit Ansigt i dine Hænder og knælede ned bag Pillen?"

„Det tør jeg ikke sige."

„Men naar jeg nu vil vide det."

„Jeg bad Madonna, at Du maatte dø, naar Klokken ringer i Sankt Markus' Campanile imorgen Aften."

Hun lod ikke til at have hørt hans Svar. — „Jeg veed Alt," sagde hun pludseligt, „Du har vaaget over mig, undervist mig, skjænket mig enhver af de Skatte, dit Hjerte gjemmer, og — Du har tiet. Hvad har jeg gjort for Dig, — hvorledes skal man kunne gjengjælde en saa grændseløs og uegennyttig Hengivenhed?"

„Ved at dele den," svarede han.

„Hvis det er nok, har jeg gjengjældt Alt, jeg tilhørte Dig fra den første Dag, vi mødtes. — Nu maa vi skilles, Farvel!“

Hun reiste sig og forlod Kirken, hurtig, ligesom flygtende og uden at vende sit Hoved en eneste Gang om mod ham, som stod med foldede Hænder, maalløs og vaklende og stirrede efter hende.

Næste Aften feirede Marino Gradenigo sit Bryllup med Fyrstinde Bianca Colonna. Hans tavse og tilstængede Bolig var forvandlet. Blomsterguirlander indhyllede Altanerne, Ballustraderne under Vinduerne dækkedes af spraglede, bløde, tyrkiske Tæpper; det gamle Palads syntes at stønne under den Pragt, man havde tvunget det til at udfolde. Fra de øverste Etager trængte et glimrende Lyshav ud over Kanalen, speilede sig i Vandet og spredte sig hen over en talrig Række Gondoler, som indesluttede nysgjerrige Tilskuere eller førte de indbudne Gjæster op til Paladset. Et Musikkorps var stillet i Buegangen foran Porten og modtog derfra enhver af de Kommende. Aftenvinden førte Klarinetternes og Hornenes støiende Toner hen over de nærmeste

Kanaler. Hvide luftige Skikkelser indhyllede i Flor og Atlask kom tilsyne paa Altanerne, deres mørke Øine straalede omkap med Juvelerne i Haaret, medens de bøiede sig ud over Rækværket, smilede til Mængdens Beundring og kastede deres Blomster ned over Gondolerne. Alt hvad der i Venedig var udmærket ved Rigdom, Skjønhed eller Anseelse drog denne Aften til Palazzo Gradenigo for at se Vaar og Vinter slutte Pagt.

Da Klokken i Campanillen havde ophørt at lyde, seilede en lang Række oplyste Gondoler gjennen den store Kanal, det var Dogen, Marinos Slægtning, som drog til Festen, fulgt af det almægtige Timandsraad og omgiven af Pager, Hellebarderer og Vaabenbærere. Alle klædte i den tunge og stive, middelalderlige Pragt, som betegnede Herskerens Stand og Værdighed.

Marino modtog sine Gjæster i den samme store Sal, hvor han tidligere havde hilst paa Raadsherrernes Sendebud. Han blev siddende i sin Lænestol, enten af Træthed eller blot for at skjule sin haltende Gang. Hans magre og sammentrykte Skikkelse tog sig i denne Aften

endnu ubetydeligere ud end ellers. Rynkerne, Alderen og dens Affældighed lod sig ikke skjule under den sorte Fløielsklædning. Kjerterne og det glimrende Selskab havde forynget Salens sædvanlige, mørke Præg, de gamle Portrætter paa Væggene syntes med dyb Forundring at stirre ned paa Festens lyse Billeder. Inde i næste Sal var Underholdningen livligere. En tæt og pragtfuld Kreds havde sluttet sig sammen om Bianca, til hvis Hertugindekrone der iaften var heftet et Brudeslør og en let Krands af hvide Orangeblomster. Ingen Hyldning, intet Udbrud af Beundring kunde være bedre anbragt end de, der ødsledes paa denne fine og yndige Skikkelse, hvis Hoved bagtil var halvskjult af en uhyre, folderig Halskrave, og hvis Figur næsten syntes at forsvinde under de stive og knitrende Folder af en hvid Atlaskes Robe. Hun deltog livlig i sine Veninders Samtale, gav Smil for Smil, medens Udtrykket i hendes Ansigt vedblev at være roligt og uigjennemskueligt. Der hvilede en fornem Adel og Værdighed over hendes bløde Træk, en Blidhed og Fatning, som lod formode, at hun havde taget sit Parti

og fra nu af var beredt paa at underkaste sig alt hvad Fremtiden bestemte for hende. En opmærksom Iagttager vilde af og til have kunnet bemærke en let nervøs Skjælven, der syntes at gjennemfare hende, et Udtryk af Mathed blev da synligt i hendes Øine, medens de stirrede fremad for sig som i et uendelig tomt og indholdsløst Rum, hendes lille, hvide Haand trykkede sig fastere om Elfenbensviften, et Kunstværk, der bar hendes Families Vaaben. — Maaske var det en ubetvungen Længsel, der i et af disse Øieblikke vaagnede, maaske en paatrængende Tanke, hun kæmpede for at undertrykke; strax efter havde hun igjen vundet sin forrige Selvbeherskelse og forstod at skjule og dølge.

Da Dogen og hans Følge tog Afsked, reiste Marino sig, greb en rosenrød Kjerte fra en af Pagerne og ledsagede sin fornemme Gjæst til Porten. Tilskuernes Gondoler bleve viste tilbage, mendens Dogen seilede bort, strax efter sluttede de sig atter sammen i en Kreds foran Trappen. Hushovmesteren og Kokken, kom frem med store Fade og Kander og uddelte Vin og Steg til Gondolierne

Den gamle Marchese Dolfino, Marinos uadskillelige Staldbroder, fulgte med sin Ven ned paa Trappen. Da Dogen var taget bort droge de sig tilbage i Skyggen under Buegangen og betragtede derfra det livlige Optrin, som fandt Sted i Baadene under Uddelingen.

„Det er et Gilde, det er en Fest, saa de mørke Mure maa sprække derover," raabte en gammel, solbrændt Baadfører, medens han sad og tømte en stor Vinkande. — „Nu har jeg faret i mange Aar til Palazzo Gradenigo, saa bragt Herskabet Fisk, saa Tomater og Grønt, men ingensinde fik man et Skjørt at se bag disse Porte, fra iaften vil Alt være forvandlet. — Sikken et Liv de To kunne føre! Jeg siger ikke mere, men jeg vil dog heller være Mand end Kone derinde."

„De fortalte idag paa Rialto, at Excellencen var bleven tvunget til at gifte sig," ytrede en Anden. „Han er den sidste af sin Slægt, Raadet vilde ikke, den maatte uddø, for saa gaa Godser og Ridomme over til Republikkens Fjender, en fornem Signor i Genua."

„Hvad kommer det Raadet ved?"

„Tys Pietro! den hellige Sankt Antonio

bevare din Mund, Alt kommer Raadet ved. Saadan bare de sig jo ogsaa ad nede i Palazzo Giustiniani. Den Ene døde, og den Anden døde, drak Forgift af Brøndene, medens de krigede med Tyrken, tilsidst var kun Nicolo tilbage, Nicolo med den lange Næse, og ham havde de gjort til Munk ovre paa Lido. Der gik da Bud og Bøn fra Dogen, Vidal Michele, til Paven, og Fra Nicolo fik Lov til at spadsere ud af sit Kloster, for at gifte sig med Micheles Datter, det søde Skind! Tolv Aar levede han med hende i Herlighed og Glæde og lagde sig to Børn til, derefter gik Fra Nicolo hjem til sit Kloster igjen, medens hans deilige Frue af Sorg derover slog sig til at blive Nonne i Sebaldo — det kan altsammen lade sig gjøre."

„Blot den gamle Vandrotte af Brudgom ikke var saa vissen og aflægs! Næste Gang, vi komme til Fest her, bliver vist, naar vi føre ham ud af Paladset med Ligklædet over sig."

„Hvad tænker Du paa, Pietro! det næste Gilde bliver for den lille Arving, inden Aaret er omme. Jeg indbyder Jer alle til at komme

med og drikke en Kande af Excellencens Vin paa hans Sundhed."

„Du kan faae Lov til at tørste meget, inden den Arving melder sig. Brudgom Marino Gradenigo er jo over tresindtyve Aar gammel."

„Din Tosse! hvad siger det? En Ægtemand paa Treds kan altid være sikker paa en Arving, det gjør ikke saameget til Sagen, at han er gammel, som at hans Gemalinde er ung. — Du maa vide, det gaar til i saadanne Ægteskaber som oppe hos de fremmede Kunstnere, jeg staar Model for: den Ene tegner Landskabet, Du! den Anden Figurerne i det."

Marino stod i Skjul bag Pillen, han havde ubemærket hørt ethvert Ord af Fiskernes Samtale. Hans Ansigt var bleven gulblegt, hans Tænder klaprede i Munden. „Det er koldt hernede," hviskede han. „Kom! vi vil gaa op til de Andre." Han støttede sig til den trofaste Dolfino og steg op ad Trapperne.

Det var silde. Salene begyndte at blive tomme. Den unge Brud sad alene i sit Værelse. Lysekronens Skær faldt ned over hendes hvide

Skikkelse, hun var henrivende deilig i dette Øieblik, medens Ængstelse, Frygt og Uvished vexelvis prægede et forskjelligt og lidende Udtryk i hendes Aasyn. Marino gik hen til hende, bøiede sig ned foran hendes Lænestol og førte med et fuldendt Galanteri hendes Haand til sine Læber. Denne Haand var skjælvende og iskold.

„Hvorfor skjælver Deres Haand, Bianca Colonna?“ udbrød han dæmpet. — „Er De bange for *mig?*“ tilføiede han med et sørgmodigt Smil, da hun ikke svarede. „Det er urigtigt af Dem. — Jeg bandt ikke min Skjæbne til Deres, for at forjage Deres Smil eller for at berøve Dem Deres glade Ungdomsliv. — Af alle Mennesker i Verden vil *jeg* vist nødigst være den, der bringer Dem Sorg. Stol lidt paa mig, støt Dem til mig, hvergang De fra nu af trænger til en trofast Ven. Det er kun min Fod, der er svag, mit Hoved feiler Intet. — Husk ogsaa paa, at De fra iaften blot har faaet en hengiven Tilbeder mere, ikke Andet.“

Bianca hævede sine skjønne Øine op mod ham, de straalede af Taknemlighed, men han

saae det ikke, han var allerede gaaet, havde lukket Døren til sit Værelse og kom ikke mere tilsyne.

Efter denne Aften begyndte en ny og hidtil ukjendt Tilværelse for Marino. Bøger og Studier interesserede ham ikke mere. Alle de Grunde, der fra først af havde draget ham til Bianca, Forfængelighed, Beregning eller Overtalelse, vare trængte tilbage for en mægtig Lidenskab, der gjorde hans Indre til en Kampplads for nye og ukjendte Følelser. Han søgte Bianca for hendes egen Skyld, længtes efter hendes Selskab, betragtede hende med Henrykkelse, Lyden af hendes Stemme bragte hans Hjerte til at banke. Hvor han ilede og skyndte sig, den gamle Gradenigo, for at imødekomme ethvert af hendes Ønsker, hendes Bolig blev forvandlet til et Fepalads, han omgav hende med en overdaadig Luxus, søgte at læse Grunden til hendes Alvor og Bleghed i de matte, tilslørede Øine; men det Sprog, de talte, var han ikke istand til at tyde. Han havde tidligere engang troet, at Formælingen var Besiddelse, og begreb først nu, hvorlangt han var fra Maalet. Bianca

syntes at have glemt sin ungdomsfriske Latter fra det Øieblik, hendes Fod traadte over Paladsets Dørtrin, der var, som om hun forstenedes indenfor disse kolde Mure, hun bar sit yndige, lille Hoved sænket som en syg Plante, et tungsindigt og lidende Udtryk hvilede bestandig over hendes Aasyn. Marino var den Første, som lagde Mærke hertil, Kjærlighed gjør ikke blind, tvertimod, den skærper Synet. Han sagde sig selv, at denne Bleghed og dette lidende Væsen skrev sig fra en Sorg, der ikke var mindre dyb, fordi den aldrig gav sig Luft; han grublede, arbeidede, for at bringe hendes Sorg til at vige; det var paa engang en Elskers glødende Flamme, en Mands dybe Lidenskab og en Faders grændseløse Hengivenhed han nærede. Han vilde vinde sig en lille Plads i det Hjerte, Tilfældet havde knyttet ham til, og higede efter at blive Kilden til hendes Lykke, ligesom hun var det for hans. Ethvert Forsøg slog feil, det var for sildige Blomster, der visnede uden at sætte Frugt.

Aldrig er maaske nogen Kamp bleven ført med større Udholdenhed, med en hedere

Længsel efter at vinde eller med et slettere Udfald. Han indsaae det omsider, fortvivlede, men blev ved at kæmpe. Saaledes er jo Manden, Besiddelsen sløver, Hindring ægger. Han skjulte omhyggelig hvad han led, denne frygtsomme Elsker, der skjælvede, hvergang han løftede Dørforhænget til de Værelser, hvori hans unge Gemalinde vedblev at være en Fremmed.

Hvis den Ældres Kløgt kunde skjærme ham for Ungdommens Daarskaber, eller hvis Erfaringen blot var istand til at virke tilbage paa vore Følelser og lede disse! — Marino kæmpede og fortvivlede, hans ensomme Kammer gjenlød af Klager, af Bønner og Forbandelser mod Madonna og alle de Hellige, han forgæves havde anraabt om Hjælp. Der kom ingen Hjælp. Kampen var frugtesløs, Evnerne svigtede.

Hos den Unge søger Lidenskaben Luft, hos den Ældre et Skjul. Marino drog sig tilbage og indesluttede sig atter i sin uigjennemtrængelige Ensomhed. Kun den gamle Marchese Dolfino havde uhindret Adgang til ham, han lod til at være en fuldtro

Ven, der stedse blev sig selv lig, deltagende i Alt hvad der angik Marino.

En sildig Aften kom han ind i Paladset og fandt sin Ven siddende i en Krog af Salen, udmagret, bleg og synlig lidende. Hans hele Væsen røbede en dyb Sønderknuselse, Afmagt efter Kampen. Dolfino rakte ham stiltiende Haanden, tog Plads ved det aabne Vindue indenfor Altanen og gav sig til at betragte det klare Lys, Maanen kastede ind over Kanalen. Der gik en lang Tid, hvori Ingen af dem talte, endelig brød Dolfino Tavsheden.

„Du lider, Fætter! Tal lidt til mig, har Du overveiet mit Raad fra forleden! Lad os reise. Du vil befinde Dig vel derved.“

„Reise!“ gjentog Marino, „hvor skulde jeg reise hen? Jeg bryder mig kun om at være, hvor *hun* er, der er det et Helvede at være.“

„Det er da bestandig om hende, dit hele Liv bevæger sig?“

„Kun om hende, det forstaaer Du ikke, stakkels Dolfino!“

„Her er jo ikke Tale om mig,“ svarede

Marchesen koldt, „forresten har jeg engang forstaaet det.“

„Naar Du vidste, hvad jeg har gjort for at vinde hende, kunde jeg blot forklare Dig, hvorledes hun, imod min Villie, bliver ved at drage mig ind i den glødende Hvirvel, der omgiver hende. — Forbandet være den Dag, vi første Gang mødtes! Hvad er Kløgt og Overlæg, hvad er Erfaring og Besindighed vel for Vaaben, siden de briste under Kampen! — Lange Nætter har jeg tilbragt udenfor hendes Døre, jeg har kysset Jorden, hendes Fod betraadte. Hver Dag medens hun er i Kirken, lister jeg mig over i hendes Værelser, for at indaande den samme Duft, som omgiver hende. Hører Du, Dolfino! det er om mig, jeg taler. Alt straaler, Alt er parfumeret, vidunderlig deiligt derinde, Dogens Luxus er en Stodders imod hendes. Jeg nævner hendes Navn, Alt fortæller om hende, jeg tilhvisker Væggene min afsindige Lidenskab, — det at sidde i hendes Lænestol, berøre hendes Vifte, kysse hendes Handsker, bringer mit Blod til at syde, mit hele Legeme til at zitre. Saaledes gaaer Dagen, Natten er endnu værre.

— Blot jeg kunde sove, saa drømmer jeg Du! Undertiden er hun mild, rækker mig sin Haand, seer paa mig med sine sorte, fløielsbløde Øine, Blik, der brænde og fortære, medens hun lægger sit Hoved op til mit Bryst, om en lille, frygtsom Due. — Undertiden er Drømmen et Marterbaal, hun vender mig Ryggen, hun leer, hun spotter min Lidenskab, — ligemeget, jeg vaagner dog altid stærkere, end jeg sov ind, og med lidt mere Haab begynder jeg Kampen paany. Dolfino! Du smiler som en Djævel i dette Øieblik, det er Afsind, tænker Du, jeg veed det nok, se! mit Haar er bleven hvidt paa otte Dage. Vanvid griber mig, det græder og bløder herinde. Der er Ild i alle mine Aarer.“ — Han rev i Haaret, hans Øine vare underløbne af en blodig Rand og syntes at træde ud af deres Huler, det hele Ansigt dannede et forfærdeligt sammenslynget Næt af Rynker. Dolfinos Træk viste et forunderligt koldt og spottende Udtryk.

„Du burde ikke have giftet Dig,“ udbrød han.

„Det var jo Timandsraadet og ikke mig, som sluttede denne Pagt. — — Hensyn til

min gamle Stamme, hed det, to Familiers Godser, ikke to Hjerter formælede de. Desuden raadede Du mig jo selv dertil. Det var nok ogsaa Dig, som først talte derom i Raadet."

„Ja, jeg tog feil dengang, jeg troede ikke, der endnu var saamegen Ungdoms Daarskab tilbage hos Dig."

„Er det da Daarskab at elske?"

„Altid! — Du er bleven gammel, min kjære Fætter, se Dig i dit Speil. Du er rynket og hæslig, — jo, Du stirrer paa mig, jeg er din Læge, Medicinen er bitter, jeg er den Eneste, som har Mod til at sige Dig Sandheden."

„Jeg troede, jeg maatte kunne faae Tilgivelse for min Alder og Hæslighed paa Grund af mine Følelsers Styrke," ytrede Gradenigo ydmygt. „Du begriber ikke, hvor stor den Ældres Lidenskab kan være."

„Saalidt som Du den Unges Modbydelighed derfor. — Tiden er kommen, hvori Du bør lære at forsage."

„Kan man da paa engang elske og forsage?"

„Ja, naar det ikke kan være anderledes.“

„Dolfino! Du har vist aldrig holdt af en Kvinde.“

„Du tager feil.“

„Og forsaget?“

„Jeg har elsket og forsaget,“ gjentog Marchesen med frygtelig Kulde. „Og siden Du selv valgte denne Stund til Skriftemaal, saa lad os skrifte. Jeg har gjemt temmelig længe paa det, jeg har at sige.“

Der laa noget Truende og Uheldvarslende i Tonen af disse Ord, som bragte Marino til at studse, han saae for første Gang op paa Dolfino og betragtede ham med stigende Overraskelse, medens Marchesen vedblev:

„Jeg har engeng elsket en Kvinde, dybt og inderligt, levet Aar ved hendes Side og Dag for Dag modtaget tusinde usigelige og henrykkende Beviser paa hendes Tilbøielighed og Lidenskab, Blomster, der udfoldede sig med al den Skjønhed, som ligger i en første Kjærlighed. — Forstaaer Du mig Fætter! jeg taler om hende, der siden blev min Hustru . . . . . Et helt Livs Ungdom havde jeg brugt til at elske hende, hun behøvede

kun to Maaneder til at bedrage mig. Jeg reiste bort i Republikens Tjeneste, overgav mit Hus og min Hustru til en Vens Varetægt, — da jeg kom tilbage, modtog hun mig med nedslagne Øine, forfærdet og skjælvende, det var, ligesom om hun anede, at Brøden havde sat et synligt Skjændselsstempel paa hendes kydske Pande. Jeg tav, men gav Agt, der behøvedes forresten ikke synderlig Aarvaagenhed. — Det er det Ubegribelige ved disse jammerlige Lidenskaber, Du! de fødes ikke blot blinde, men faae undertiden aldrig Øine til at se med. — Min Ven, min Æres Bevogter, havde lært hende at bedrage, men ikke at skjule Bedraget. En Dag fandt jeg deres Brevvexling og kom til Kundskab om langt mere, end jeg brød mig om. — Ja, nu slaar Du dine Øine ned til Jorden, Marino, Du vover ikke at se paa mig, Du, som taler om Ære, som bestandig peger op paa dine Forfædre, Du veed det nok, Fætter! den utro Ven, Tyven, som stjal *min* Ære, det var Dig. — Nægt det, om Du tør."

Marino var sunken tilbage mod Væggen,

hans Øine lukkede sig, hans Legeme rystede som i Feber.

„Og Du tav bestandig?“ mumlede han.

„Jeg tav. Et Aar, maaske to, saa døde hun. Det lod dog til, at hun ikke kunde blive rigtig fortrolig med sin Skjændsel, til Trods for Lykken, den bragte. Hun fik aldrig at vide, hvad jeg vidste, jeg tav, medens hun levede, siden var der jo ikke noget at sige. I troede, jeg var blind, fordi jeg lukkede mine Øine.“

„Du hævnede Dig ikke?“

„Du mener, jeg dræbte Dig ikke, aa nei! jeg foretrak at vente og overlod Resten til Tiden, den har endelig ogsaa paataget sig den Uleilighed at hævne mig. — — Mærker Du det ikke?“ tilføiede han og brast i Latter.

Der opstod en uhyggelig Tavshed mellem de to Mænd. Marino aabnede sine Øine og saae over til Dolfino, men sænkede dem strax igjen for det skarpe og flammende Blik, han mødte. „Du vedblev dog at søge mig,“ hviskede han endelig.

„Ja, hvorfor ikke, Du tilhørte jo mig med Liv og Sjæl, Du var bleven min Eiendom,

og som sagt, jeg tav blot og *ventede*. Lidt Gjengjældelse maatte der dog engang komme for den stakkels Enfoldige, som stolede saa tillidsfuldt paa en Mands Ære, og som blev forraadt saa skjændigt."

„Ikke videre, ikke videre, skaan mig, Dolfino!" hviskede Gradenigo bønligt og strakte ham sine Hænder imøde.

„Du har Ret. Siden jeg tav saalænge, bør jeg ikke forhaane Dig iaften, da jeg seer Dig saa afmægtig, at Du ikke kan forsvare Dig. Desuden — nu er Gjengjældelsen kommen, noget af det, jeg har lidt, lider nu Du, men der er mere tilbage."

„Nei, der kan ikke være mere," raabte Marino, „det vilde være altfor skrækkeligt. — Bianca er kold, hjerteløs, ubønhørlig, ja vist! men hun skuffer mig dog ikke."

„Kom og se!" sagde Dolfino, idet han drog Gradenigo hen til Vinduet.

Langs med Paladsets Mur gled en mørk Gondol, forsigtig og uhørlig hen over Kanalen. En Mand laa i Forstavnen, nogle svage Guitartoner lød op fra Baaden. Strax efter kom en hvid Skikkelse ud paa Altanen, under hvilken

Gondolen var standset. Nogle dæmpede Ord bleve vexlede. Den Ubekjendte strakte ligesom bedende sine Arme iveiret, en Buket faldt ned i hans Baad, derefter drog den lyse Skikkelse sig tilbage, og Baaden forsvandt i Kanalens Mørke.

„Død og Helvede!“ raabte Gradenigo, „hvad var det?“

„To Børn, der lege, To, der have udvexlet Alt hvad Ungdom, Drøm og Længsel har at fortælle, længe før de anede, der var en Marino Gradenigo til, som vilde tilintetgjøre deres Drømme.“

„Hvem var han?“

„Hendes Slægtning, Alessandro Rospigliozi, ham, Du selv valgte til din Gemalindes Kavaleer, den trofaste Cicisbeo, der følger hende overalt, hvor Skik og Brug forbyder Dig selv at ledsage hende.“

„Det var ogsaa efter dit Raad,“ hviskede Marino, med et Smil, der viste to Rækker Tænder, skarpe og spidse som et Rovdyrs.

„Ja, jeg valgte Alessandro, fordi jeg mente, han vilde være den mest hengivne Vogter, der kunde findes, maaske tog jeg feil,

Du veed, jeg er undertiden sær uheldig i at finde en Bevogter.“

„Og han elsker hende?“

„Hvem siger det? — Han er ung som hun, smuk og lidenskabelig som hun, han er altid sammen med hende. Igaar kom de først hjem i Morgengry fra Festen hos Rumieri: imorgen Aften mødes de atter hos San Severino. Hundrede Fremmede omgive dem, men ikke En af disse Hundrede aner, hvad der lader sig sige med et Blik, et Suk og et vexlet Haandtryk. — Et Mandfolk er ret beseet en høist jammerlig Ting, Fætter!“

„Først valgte Du Bianca for mig, dernæst Alessandro for hende,“ sagde Marino. „Jeg begynder at forstaa det. Og imorgen er der Fest hos San Severino. — Godt! der vil vi To ogsaa være med!“ tilføiede han med en pludselig Bestemthed.

„Som Du vil,“ svarede Dolfino. „Jeg har i mange Aar kun følt Deltagelse for hvad der angik Dig.“

„Du har dog begaaet en stor Feil i at fortælle mig dette.“

„Hvorfor?“

„Fordi Du ikke har beregnet Følgerne.“

„Hvem veed det,“ svarede Dolfino, idet han reiste sig og forlod Paladset.

Efterat Marchesen var gaaet, sad Marino længe tavs og sammensunken paa sin Stol. Hans Ansigt var blegere end sædvanlig. Rynkerne bleve dybere. Han skyggede for sine Øine med Haanden, som om han vilde undfly de Billeder, der paatrængte sig ham, men disse Billeder kom ikke gjennem Synet, det var Tanken, der fremkaldte dem, Tanken, der i ethvert hidtil næret Haab viste et Bedrag, en uhyre stor Skuffelse. Hvad var der vel tilbage? Forsagelse, som Dolfino havde sagt. Lidelse, en afmægtig Kamp mod Ulykken, der allerede havde beseiret ham. Ensomhed overalt, Afmagt og Ydmygelser, Spøgelser, som raabte til ham fra alle mørke Kroge. Han vovede ikke at se op paa de gamle Billeder, han skjulte sit Ansigt og brast i Graad, en heftig og hulkende Graad, der havde noget forfærdeligt rystende ved sig, han bed Tænderne fast i sine Læber og pressede de magre og tørre Fingre krampagtig sammen om Tindingerne. „Imorgen!“ hviskede han endelig

med et dæmonisk Smil. „Imorgen er der Fest hos San Severino!“

Jeg burde maaske tage i Betænkning at skildre disse stærke og feberhede Lidenskaber fra en længst forsvunden Tid, som det koster Umage at forstaa i vore Dage. Siden ere vi gaaede umaadelig langt frem i en Kultur, der lærer os at dølge vore Lyder og Smaafeil bag den slebne Form. Hvilken Forskjel mellem før og nu! — vi kjende til Begjær og Brynde, men ikke til Lidenskaber; istedetfor hin Tids barske og brutale Energi, have vi det maadeholdne og besindige Overlæg; vore Fædre larmede og skrege, vi hviske; de handlede ud af deres Hjertes rige Tro, vi tvivle og bekræfte med vor Mund, hvad vi fornægte i vort Hjerte. Enkelte Udvalgte af dem havde deres Geni, men enhver af os har sin lille Brøkdel af Talent. Maaske vil en kommende Slægt alligevel trække paa Skulderen af alle disse smaa Talenter og ligne dem ved et Fyrværkeri, der spruttede, funkede, gjorde Rabalder og tilsidst forsvandt i Røg og Mørke. Ja, hvem veed det, maaske vil der falde saa ubillig en Dom, at de Fleste af os kom, uden

at være kaldede, og talte, uden i Grunden at have Noget at sige.

Den følgende Aften var der Fest i Paladset San Severino, en af disse yppige, bedøvende Fester, som betegnede den Tids Smag, og hvori det beroede paa at stille en raffineret Overdaadighed, den størst mulige Pragt og Ødselhed tilskue. Natten havde forvandlet sig til den klareste Dag i Paladsets Nærhed. Kjerter og Blus flammede, Musiken lød ud fra de aabne Vinduer, Luften indenfor var krydret med Orientens Virak, med Længselssuk, Bønner og Tilbedelse for de unge Skjønheder, hvis lette Dragt, glødende Blik og bedaarende Smil gav Festen sin største Tillokkelse.

Kanalen udenfor var dækket med lange Rækker af Gondoler, som ventede paa deres Herskaber. Nærmest den hvide Marmortrappe laa Gradenigos Baad, der havde bragt Bianca og Alessandro til Paladset. Lidt før Midnat traadte to Mænd ind i den, klædte som de øvrige Baadførere, med et bredt Silkeskærf om Livet, der betegnede deres Herres Farve.

Den ene af disse to Mænd gik hen til Gondoliererne, der laa og sov paa Dækket af Baaden.

„Gaa jeres Vei," sagde han „vi føre Herskabet hjem."

Gondoliererne saae iveiret, hilste og gik, de to Mænd bleve tilbage. Det var Gradenigo og hans Fætter Dolfino.

„Hvorfor er Du saa tavs og saa mørk iaften?" spurgte Marchesen. „Du er jo ikke værre faren idag end igaar. Se Dig for, Fætter, og overil Dig ikke."

„Det er netop det, jeg vil," svarede Marino. Derefter tav han og sank hen i et mørkt Grubleri. „Hvis Du nu havde taget feil!" udbrød han pludselig og greb Dolfino i Armen. „Du vil hævne Dig paa mig, det kan jg forstaa, men Du vil ikke anklage hende, hvis hun er uskyldig."

Dolfino trak paa Skulderen. „Var det at hævne sig?" svarede han spottende.

„Jeg har søgt i alle hendes Gjemmer, men fandt Intet, slet Intet uden en lille, falmet og vissen Blomst i et Stykke Papir, og udenpaa stod skrevet: Den Sidste. Hvad mener Du derom?"

„Jeg mener, at den Blomst har fortalt hende mere, end den fortæller Dig.“

Lidt efter lød en Sølvpibe, som kaldte Baaden hen til Trappen. Bianca viste sig, omringet af fire Pager, hver med sin Fakkel i Haanden. Hun havde slynget sit Slør om Hovedet og bar en rig og pragtfuld Fløiels Kjole, straalende af Juveler. Alessandro fulgte hende, hans Øine dvælede ufravendt paa hende. Hun smilede lykkelig og tillidsfuld, lænede sig fortroligt til ham og vedblev at holde sine Øine fæstede paa ham, medens de stege over i Gondolen. Derefter forsvandt de under Kahyttens Forhæng. Gradenigo stod i Forstavnen, hans tidligere Færdighed kom ham i dette Øieblik tilgode, medens han styrede det lange Fartøi sikkert og behændig frem mellem Baadene, til de naaede ind i Kanalen. Udenfor den Lyskreds, Paladset dannede, var det Nat. Af og til skjulte Maanen sig bag Skyerne, da var alt indhyllet i Mørke. Længere borte hørtes et dæmpet Raab henover Vandet, naar en Gondol mødte en anden ved Indgangen til en af Kanalerne. Hist og her skinnede et ensomt Lys ned fra Paladserne

og dannede en bleg og glindsende Stribe ud over Vandet. Fra et aabentstaaende Vindue lød Sang, ledsaget af en Guitar. Bag en Altan hørtes dæmpede Stemmer, medens de Talende skjultes af lange, høirøde Silkegardiner, som Nattevinden lod flagre ud over Søen.

Marinos Gondol bøiede pludselig ud fra Kanalen og tog en Retning, som ikke førte til hans Hjem. Dolfino lagde Mærke dertil. „Hvor vil Du hen?“ hviskede han. „Denne Vei gaaer jo ud mod det aabne Hav.“

Marino lod Baaden drive, drog Aaren ind og bøiede sig over mod Marchesen.

„Hvis hun dog var uskyldig!“ hviskede han, medens hans Tænder sloge imod hverandre.

„List Dig hen og se.“

Han gav Marchesen Aaren og krøb stille og lydløst hen til Gardinerne i Kahytten. Baaden drev, og Søen blev høiere, idet de nærmede sig Havet. Lidt efter vendte Marino tilbage.

„Hvad saae Du?“

„Han knælede ned for hende, han kyssede hendes Fod, — det vilde jeg ønske, jeg kunde

gjøre, — hun smilede saa sorgløs til ham, skjulte sin Haaand i hans krøllede Haar og hviskede: Da jeg gav Dig min Kjærlighed, gav jeg Dig ogsaa min Ære at vogte — — Hvis Du dog tog feil, Fætter! hvis hun var uskyldig."

List Dig hen og hør mere."

Marino krøb atter frem i Baadens Side, bugtende sig som en Slange. Dolfino stod og stirrede efter ham, han vilde ikke miste en eneste Ytring af den Ulykkeliges Fortvivlelse. Da Marino kom tilbage igjen var hans indfaldne Ansigt ikke længer blegt, men graagult. Hans Øine stode stive.

„Er Du nu overbevist!" spurgte Dolfino. Marino svarede ikke, han havde bøiet sig ned i Baaden. Pludselig sprang en Vandstraale op fra Fartøiets Bund, Marino havde aabnet en Ventil. Vandet bruste og vedblev at strømme ind.

Hvad gjør Du? raabte Marchesen og greb fat i hans Arm. — „Vandet! Vandet! —"

„Husker Du, hvad jeg sagde Dig igaar? Du burde ikke have betroet mig dit Skriftemaal, siden Du glemte at beregne Følgerne."

„Frels os! kom os til Hjælp!“ skreg Dolfino hen over Søen.

„Jeg har levet en Nat, som røvede Dig din Lykke,“ vedblev Marino, „inat oplever jeg en, som røver mig det samme, men jeg hævner mig idetmindste, Fætter.“

„O, Vandet! det strømmer ind fra Siden!“

Marino lo. „Nu skal vi se, om Dolfino har glemt at svømme, ellers døer Du, uden Præst, uden Haab om Salighed. — Farvel!“

„Naade! Naade!“ skreg Dolfino.

„Forlang den af Fiskene!“

Et gjennemtrængende Angstskrig lød i det Samme fra Kahytten, Forhænget blev revet bort, Bianca og Alessandro styrtede ud. Baaden sank, Vandet boblede op fra Siderne. Marino ilede hen til Kahytten, med et Fodspark kastede han Alessandro tilside, greb Bianca i sine Arme og knugede hende op til sit Bryst. Hun skreg, søgte at vriste sig fra ham, medens hendes Øine vedbleve at søge Alessandro, uden at kunne finde ham. Marinos Arme omslyngede hende, fastere og fastere. Han udstødte en forfærdelig Latter og forsvandt med hende i de mørke Vande.

En bred og brusende Hvirvel steg op fra det Sted, hvor Baaden og de fire Ofre vare forsvundne, en Maage kredsede hen over Vandet, som om den vilde betegne, at hvad der gjemtes dernede tilhørte den. Lidt efter blev Alt roligt igjen. Nattens dybe Fred hvilede over Søen, Maanen kastede sit Lys hen over den.